

ŽIVA ZAJEDNICA

D2384E

Studeni/November 1985. Broj **11** (66)

»LEBENDIGE GEMEINDE«

MITTEILUNGSBLATT DER

KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

ERSCHEINUNGORT FRANKFURT AM MAIN

CIJENA/PREIS 1,-DM

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

Međubiskupijski susret mladih u Zagrebu

Radosno s okusom tuge

U ovom broju

- Susret mladih u Zagrebu str. 1-4
- Dušobrižništvo selilaca str. 5
- Rottenburška sinoda str. 6
- Ivan Lukačić str. 7
- Razgovor s J. Turčinovićem str. 8
- Slavit će se Dan domovine str. 9
- Iz naših misija str. 10-16
- Stambeni doplati str. 17
- Čudna oklada str. 19
- Freundschaft der Nationen S. 20

Međubiskupijski susret mladih vjernika održan u Zagrebu 26. i 27. listopada 1985. godine na kojem je sudjelovalo preko deset tisuća katoličkih mladića i djevojaka protekao je, kao što to uvijek biva kad Crkva organizira, religiozno, molitveno i raspjevano. Vjerničko svjedočenje mladih u glavnom hrvatskom gradu ispunjalo je nezaboravnom radošću, nadom i ponosom srca svih sudionika. Spoznaja da Crkva ne stari nije nikoga ostavljala indiferentnim.

Ipak, dobronamjerni se promatrač nije mogao oteti određenim dojmovima čuđenja.

Začuđujuće je bilo saznanje da su poduzeća gotovo svim župama otkazala autobuse, pa su mladi morali putovati redovitim prometnim sredstvima. Sigurno je da se u vremenu stabilizacije poduzeća ne razbacuju novcem. Naprotiv, on im je krvavo potreban. A, eto. Začuđujuća je bila i velika prisutnost čuvara reda blizu svih objekata (kate-

(nastavak na sl. str.)

Na Međubiskupijskom susretu mladi su u velikom broju pristupili na pričest i blagovali hranu besmrtnosti.

(nastavak s prednje str.)

drala, Šalata, crkve Srca Isusova i crkva Sv. Križa) u kojima su mladi molili i pjevali. Spontano se namećalo pitanje: čemu to? Nije se nikada čulo da su mladi poslije svojih molitvenih sastanaka na kojima se uče dobroti, poštenju i evanđeoskim moralu izazivali incidente, krali, razbijali, tukli se. Nikada!

Začuđuje i činjenica da Zagreb sa svojom okolicom gdje živi mnogo tisuća mladih nije bio jače, brojnije zastupljen na ovom jedinstvenom skupu vjere, molitve i pjesme. Barem za zagrebačku mladež nije postojao problem prijevoza. „Zagreb moj, Zagreb...”

I na kraju, začuđuje vrlo mala nazočnost mladih hrvatskih vjernika iz inozemstva. Ne vjerujemo da se nije moglo i moralo učiniti više da se mladi iz naših misija susretnu sa svojim domovinskim vršnjacima. Slična prigoda za to neće se uskoro pružiti.

Znamo da se na sva ova čuđenja može dijelom argumentirano odgovoriti. Objektivne poteškoće su postojale. No činjenica da se na međubiskupijskom, dakle centralnom susretu našlo samo desetak tisuća mladih (kao u Sinju ili na Širokom Brijegu ovoga ljeta!) ostavlja, uza svu radost, jaki okus tuge.

Ne biti ni gluh ni slijep

U subotu 26. 10. susret je u prepunoj katedrali otvorio kardinal Kuharić. Bilo je nazočno 10 biskupa (samo!) i nekoliko desetaka svećenika. Otvorenju je prethodilo vrlo dirljivo uručivanje knjige Evanđelja i uskršne svijeće. Dvoje odraslih predalo je naime dvoma mla-

dima te svete znakove uz napomenu „da nikada ne budu gluhi ni slijepi na riječ i svjetlo – Isusa Krista”. Da je takvih simboličnih gesta bilo više!

U svom nagovoru **Kardinal** je pozvao mlade da budu sol zemlje. Osvrćući se na geslo susreta – „Novo nebo i nova zemlja” – rekao je da je za ostvarenje tog plana iz knjige Otkrivenja potrebna promjena ljudskoga srca. „Budućnost je”, rekao je naš prvi biskup, „u Kristu već počela.”

Govorio je i pronuncij **F. Colasuonno**. Na hrvatskom i dopadljivo. „Proljeće života”, tako on nazva mlade, „ima privilegirano mjesto kod Svetog Oca”. Mlade je potaknuo da gledaju naprijed zajedno sa svim ljudima dobre volje i da stvaraju svijet po čovjekovoj mjeri.

U podužem razmišljanju **nadbiskup Franić** je napomenuo da Krist poštiva ljudsku slobodu, da kršćanstvo ne monopolizira moral i da je ljubav uvjerljiva jedino ako se uspinje na Kalvariju.

U desetak navrata riječ su uzimali i mladi iz naših metropolija i biskupija. Govorili su živo i zanimljivo pripremljene tekstove. Donosimo u cijelosti jedan takav intervju djevojke iz Subotice. Nastupile su i naše dvije djevojke iz Njemačke: jedna iz Stuttgarta, a druga iz Münchena. Njihove riječi da im je srce uvijek u domovini bile su burno pozdravljene. Zapažalo se da domovinska mladež rado plješe, da puno, pa čak i previše plješe.

Poslije višesatnog obreda otvorenja (mi kao da ne umijemo kratko i sažeto održati svojih sastanaka!) mladi su se „mirno i u malim skupinama” (na to su u više navrata bili upozoravani) preseli-

li u dvoranu Đačkog sjemeništa, u crkvu Srca Isusova i u crkvu Sv. Križa u Sijetu da bi sudjelovali u kulturno-duhovnim programima. Sva tri su ova sastajališta bila do posljednjeg mjesta popunjena.

I „Berlin II” u Zagrebu

Već smo spomenuli da naša misijska mladež nije bila dovoljno brojna na ovom susretu. Ipak nekoliko stotina naših djevojaka i mladića iz SR Njemačke, pod vodstvom svojih svećenika i pastoralnih suradnika, sudjelovalo je u programu kroz oba ova dana. Došli su iz biskupija Rottenburg/Stuttgart (misijske: Stuttgart, Sindelfingen, Ludwigsburg, Esslingen, Heilbronn, Göppingen, Waiblingen, Ulm, Balingen, Ravensburg i Spaichingen), München-Freising (misijska München) i Berlina. Iz nekadašnjeg glavnog grada Njemačke došla je ovogodišnja pobjednička ekipa na biblijskoj olimpijadi u Frankfurtu – Berlin II. Misionar fra Duško Džimbeg doveo ih je na nagradno putovanje u Zagreb, iako je mogao poći u Rim, London ili Pariz. Svaka čast!

U nedjelju 27. 10. prinijeli su predstavnici spomenutih misija za vrijeme sv. Mise svoje darove: München 1000.-DM za potrebe karitasa, Stuttgart jednu gitaru, a „Berlin II” monografiju o Njemačkoj. Na svečanom euharistijskom slavlju koje je predvodio i propovijedao naš Kardinal silno je mnoštvo gromoglasno pozdravilo prinositelje darova iz iseljene Crkve među Hrvatima. Veza na relaciji domovinske mladeži i naših mladih u inozemstvu stvarno postoji. Čulo se to i vidjelo, a zapazilo se posebno dobro za vrijeme višeminutnog nastupa folklorne grupe iz misije Sindelfingen na Šalati. S pljeskom se nije škrtarilo.

No, najviše ga je pobrao **Ivan Pavao II** sa svojom porukom mladim kršćanima na susretu u Zagrebu, koju donosimo čitavu na hrvatskom originalu, jer zbilja zaslužuje da bude proučavana, pamćena i življena.

Pjevanjem „Zdravo Djevo” završio je ovaj Međubiskupijski susret koji su, po želji Sv. Oca, u ovoj Godini mladih, pomalo na brzinu, organizirali naši biskupi. Sa samim odvijanjem susreta svi su nazočni bili vrlo zadovoljni, ali mnogim mladima (i ne samo njima!) srce je bilo kod prijatelja koji iz „objektivnih razloga” nisu mogli doći. A takvih je bilo mnogo.

Ignacije Vugdelija

Folklorna grupa Hrvatske kat. misije Sindelfingen nastupa u dvorani Đačkog sjemeništa sletom narodnih plesova

Papa mladim vjernicima u Zagrebu:

Dragi mladi katolici Hrvati i mladi katolici drugih naroda i narodnosti Jugoslavije!

Sve vas okupljene u Zagrebu 26. i 27. listopada 1985. na proslavi Međunarodne godine mladih srdačno pozdravljam!

1. Za ovaj susret Vijeće za mlade vaše Biskupske Konferencije odabralo je riječi iz pisma, što sam ga ove godine uputio mladima cijeloga svijeta: „Mladi pred izazovom budućnosti”. S tim je povezano i geslo što ste ga dali ovom susretu: „Novo nebo i nova zemlja” (Otk 21,1). Dvije su to ideje vodilje!

Ovaj susret u Zagrebu neka u prvom redu produbi vašu vjeru u Isusa Krista, Sina Božjega, koji živi i djeluje u svojoj Crkvi izgrađenoj na Petrovoj stijeni. Isus Krist jest jedini koji nam je obećao „novo nebo i novu zemlju” kamo ulazimo po Njegovom otkupiteljskom djelu, po njegovoj muci, smrti i uskrsnuću. Od samoga Krista Crkva zadobiva onu trajnu mladost na kojoj svaki i svaka od vas može neprestano crpiti i obnavljati svoje duhovne energije i hraniti svoju nadu. U Njemu ćete naći posljednje i najdublje razloge smisla svoga života, rješenje ne samo vaših mladenačkih problema, nego i odgovor na najteže probleme što tište današnjeg čovjeka.

2. Utemeljeni u vjeri u Isusa Krista, koju je hrvatski narod primio prije trinaest stoljeća, prvi među svim slavenskim narodima, svi ste vi, dragi mladi, danas pozvani neustrašivo svjedočiti za Krista svojim suvremenicima u svim životnim usmjerenjima, zalažući se istodobno za izgradnju boljšeg svijeta. Vaš je naraštaj onaj koji treba prenijeti kršćansku vjeru u treće tisućljeće zajedno s trajnim vrijednostima vaših kultura.

3. Ova Međunarodna godina mladih, kojoj su Ujedinjeni Narodi dali temu „Sudjelovanje – Razvoj – Mir”, želi svratiti pozornost mladima cijeloga svijeta da se pravedno društvo i bolji svijet gradi samo kad u tome aktivno sudjeluje svaki njegov član i kad se istodobno uklanja svaki oblik diskriminacije.

Civilizacije ljubavi, ideal prema kojemu treba težiti vaše kršćanski nastojanje za suradnju u izgradnji boljšeg svijeta, ostvaruje se radeći za mir, služeći se istinom, tražeći da se svladaju

podijeljenosti, da se promiče razumijevanje i uzajamna snošljivost, nadilazeći lomove prošlosti objektivnim prikazivanjem istine o povijesnim događajima, kršćanskim praštanjem i izmirenjem, te, dragi mladi, poštivajući dostojanstvo svakoga čovjeka i s tim povezanih prava, kao i prava svakog naroda na vlastitu samobitnost, kulturu i tradiciju.

4. Oslanjajući se na zajedničke kršćanske korijene europskih naroda, te hranjeni bogatom kulturnom i vjerskom prošlošću svojih naroda, dužni ste dati svoj doprinos zajedničkom nastojanju u rastućem zbližavanju naroda Europe i izgradnji njihova sve većeg zajedništva. Vi, mladi katolici, jer živite na susretištu istoka i zapada, u dodiru s različitim narodima i kulturama, u zemlji, kao što je Jugoslavija, s više nacija i vjeroispovijesti, potaknuti smjernicama Drugog vatikanskog sabora koji je razvio ekumenski pokret i dijalog s raznim vjerskim i društvenim skupinama, posebno ste pozvani da u potpunoj svijesti svoga vjerskog, kulturnog i nacionalnog identiteta razvijate dijalog s kršćanima drugih vjeroispovijesti, s muslimanima te s onima koji ne vjeruju.

5. Sve ove ideale koje vam predlažem za vašu sretniju budućnost moguće je ostvariti samo ako svaki i svaka od vas svoj život utemelji na Bogu i na Njegovoj svetoj volji koju nam je objavio u Isusu Kristu. Kroz svakodnevnu molitvu, čestu ispovijed, kroz revno i savjesno sudjelovanje u svetoj Misi i čestim primanjem Isusa u svetoj Pričesti, dobivat ćete potrebnu snagu da možete ispunjavati ono što od vas očekuje Crkva, vaši narodi i vaša budućnost. Osim toga, bilo da ste učenici osnovnih ili srednjih škola, studenti ili već radnici, neprestano trebate produbljivati svoju vjeru pohađajući vjeronauk i marljivo čitajući vjerski tisak koji vam pruža Crkva. Na taj način poučeni u katoličkom nauku i u duši ojačani, smiči ćete snage da se odupirete tolikim napaštima kojima su mladi danas izloženi i koje ih mogu lako povući u moralnu propast. Moći ćete tako reći odlučno

Mladi Sinjani prinosu na dar sliku svoje Gospe od milosti, zaštitnice koja pokazuje pravi put u životu

„ne” idejama potrošačkog mentaliteta i praktičnog materijalizma, alkoholu, drogi, nemoralnom životu, koji dovode u opasnost pojedinca, obitelji i narode.

U svim vašim plemenitim nastojanjima da se odupirete zlu i uvijek birate samo ono što je dobro ili bolje niste sami: pomažu vam i prate vas vaši pastiri-biskupi i ja, Petrov nasljednik i Pastir sveopće Crkve, kojemu je Krist povjerio dužnost učvršćivati svoju braću u vjeri (usp. Lk 22, 32).

6. Znam da mnoge među vama, kao i mlade po drugim zemljama, tišti teški problem nezaposlenosti. Ne gubite nadu! Dok se odgovorni u društvu trude da nadju odgovorajuća rješenja, ja vas želim podsjetiti, dragi mladi, da u vinarstvu Gospodnjem nema nezaposlenosti. Isus hitno treba mnoge radnike i suradnike kao svećenike, redovnike, redovnice, misionare, angažirane laike da njegova Radosna Vijest dođe do onih koji za nju još nisu čuli, ili su u njoj nedovoljno poučeni. Ako Gospodin koga od vas poziva – a Bog sigurno uvijek zove, u to ne možemo sumnjati! – velikodušno mu se odazovite, svjesni da će stotruko primiti i baštiniti život

(nastavak na sl. str.)

Jedan od intervenata mladih:

Nalazimo se u ovom društvu i živimo s mnogim ljudima dobre volje a različitih vjerskih pripadnosti ili ateističkog opredjeljenja. Osjećamo da možemo u tom društvu živjeti mirno i pošteno kao ravnopravni građani. Cijenimo Ustav koji omogućuje svim ljudima jednaka prava i ne dijeli u tome ljude na vjernike i nevjernike.

Nudimo tom društvu povjerenje i solidarnost, suradnju u svemu što je dobro, što je na izgradnju boljeg svijeta. Podržavamo svaku akciju koja ide za mirom u svijetu i za boljim životom čovjeka. Radujemo se svakom uspjehu koji život čini ljipšim. Želimo u tom društvu jednostavno biti i živjeti, raditi i odgovorno ispunjavati svoje građanske dužnosti.

U tom društvu očekujemo poštenje i ispravno zauzimanje stava prema čovjeku vjerniku. Smatramo da nigdje u ovom društvu vjerska pripadnost ne bi smjela biti etiketa koja bi se smatrala negativnom kvalifikacijom čovjeka. To nas po-

Djevojka iz Stuttgarta pozdravlja svoje kolegice i kolege

(nastavak s prednje str.)

vječni oni koji zbog Njega sve ostave i slijede Ga (usp. 19, 28 – 29).

7. I na koncu upućujem svoje srdačne pozdrave svim mladima raznih naroda i narodnosti, koji s vama žive u Jugoslaviji: mladim pravoslavicima, muslimanima, mladima drugih vjeroispovijesti i uvjerenja kao i onima koji ne vjeruju. Zajedno s vašim prijateljima i sunarodnjacima katolicima, u iskrenom i uzajamnom poštivanju nacionalnog i vjerskog identiteta svijui, što treba biti izvor uzajamnog obogaćivanja, izgrađujete vaš zajednički suživot imajući međusobno povjerenje, razumijevanje i toleranciju, te poštujući dostojanstvo čovjeka i prava pojedinaca i naroda, uvijek otvoreni prema velikom zajedništvu naroda Europe i cijeloga svijeta.

Na pozdrav ove djevojke iz Münchena mladi su odgovorili posebno burnim pljeskom

sebnio smeta ondje gdje se mi mladi nalazimo i gdje našalost to doživljavamo: u školi, na fakultetu, u vojsci, na radnom mjestu. Želimo da vlada u ovom društvu u svim životnim okolnostima zdrava atmosfera prihvaćanja, tolerancija, suživota ljudi svih pripadnosti.

Žao nam je kad se u našem društvu često donose nestine i klevete o Crkvi. Žao nam je kad Crkva i vjera nisu prisutne u javnim glasilima ovoga društva. Želimo slobodu u našem vjerskom okupljanju.

Htjeli bismo da ovo društvo shvati kako vjera čovjeka čini više čovjekom. Htjeli bismo da nitko ne prisvaja sebi monopol čovječnosti, humanosti, moralnih podobnosti.

Silno bismo se radovali kad bismo mogli osjetiti da prema nama vjernicima nitko više nema predrasuda i da smo kao takvi prihvaćeni. Tada bi i suradnja s ovim društvom bila kvalitetnija. Vjerujemo da je to moguće jer vjerujemo u bolje sutra.

8. Dragi mladi katolici! Upućujem vam ovo pismo u mjesecu posvećenom Blaženoj Djevici Mariji i njoj tako dragoj molitvi svete krunice. Neka ta molitva nadahnjuje i hrani osobnu pobožnost svakoga od vas. Neka bude ures vašega kršćanskog doma: obitelj koja zajedno moli zajedno ostaje! Blažena Djevica Marija, koju vjerno častite u njezinim brojnim svetištima, neka vas svojom zaštitom prati i svakome i svakoj od vas neka pokazuje pravi put u životu.

Želeći što bolje duhovne plodove za ovaj vaš susret i poticaje za uspješan apostolat, od srca svima podijeljujem svoj Apostolski Blagoslov!

Dano u Vatikanu, na spomendan Kraljice Svete Krunice 7. listopada 1985. godine, a sedme moga pontifikata.

Joannes Paulus II

U Božjoj smo ruci!

Jednom dječaku dok se igrao upala lopata u bunar. Kako je nije mogao sam dohvatiti, potrčao je k svome ocu i zamolio ga da mu je pomogne izvući, jer je bio uvjeren da njegov otac sve može.

Obojica su pošla k bunaru i ugledali loptu gdje pliva na vodi. „Dođi ovamo”, reče otac, uzme svog sina za noge, spusti ga naglavce do vode i dječak uzme loptu.

Tada otac upita sina: „Je li te bilo strah dok sam te držao naglavce okrenuta u bunaru”. „Ne, oče”, odgovori dječak, „nije me bilo strah. Znao sam i osjećao da me tvoje ruke čvrsto drže. Zato se nisam bojao.”

Svakome od nas ova pripovijest može nešto reći. Kao što je ovaj otac čvrsto držao sina u svojim rukama, tako smo i mi čvrsto u Božjoj ruci. U Božjoj smo ruci živjeli mi ili umirali, radili ili spavali, jeli ili pili, odmarali ili se umarali. U Božjoj smo ruci kad grmi i kad sijeva, kad sniježi i kad kiša pada, po ružnu i lijepu vremenu. Uvijek smo u Božjoj ruci. Jedan poznati pjesnik, inače vojničarmornar u prvom svjetskom ratu, pisao je s bojišta svojoj majci: „Kad stigne vijest da sam s brodom potopljen na morsko dno, znaj: more u koje sam potopljen – pa to je ruka Božja koja me prihvatila.”

Kad nas snađu nevolje i muke, razočaranja, žalost i bolest, nije uvijek lako, mirno i opušteno, kazati: „U Božjoj sam ruci”. Ali, tako je! Bog nas ne zaboravlja, ako mi njega ne zaboravimo; ne napušta nas, ako mi njega ne ostavimo. I kad nam je posebno teško: kad bez posla ostanemo, kad na socijalnu pomoć spadnemo, kad nam u obitelji ništa ne ide kako treba, kad nam se zdravlje počne naglo rušiti, a blizi i dragi prijatelji ili rodbina umirati i slično – i tada, da i tada smo u Božjoj ruci. I tada Bog o nama vodi računa kao da smo jedina njegova briga. Zato ni tada ne smijemo gubiti pouzdanje u Boga. U njegovoj smo ruci.

Što je noć tamnija, svjetlost je dragocijenija; što je život teži i nepodnošljiviji, pouzdanje u Boga je potrebnije. Silne vjetrove, valove i uzburkanost čovječje egzistencije može smiriti samo Krist Gospodin. On to i čini, uz uvjet dakako, da se u Nj i Oca njegova uzdamo, da se u svim zgodama i nezgodama života njima utječemo. U Božjoj smo ruci! A.

Papina poruka II. međunarodnom simpoziju u Splitu

U povodu Međunarodnog simpozija o crkvenoj povijesti u Hrvata koji je u organizaciji splitsko-makarske nadbiskupije, Papina odbora za povijesne znanosti u Rimu, Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu i Visoke teološke škole u Splitu održan od 30. rujna do 5. listopada 1985. na temu „Počeci kršćanskog i društvenog života u Hrvata od 7. do 9. stoljeća”, uputio je Ivan Pavao II splitskom nadbiskupu pismo iz kojega donosimo nekoliko ulomaka:

... Novo zborovanje u Splitu poznatih stručnjaka iz raznih naroda govorit će o predmetu velike suvremenosti, osobito poslije moje Okružnice „Slavorum Apostoli”, koja je podsjetila Crkvu i Evropu na evangelizaciju slavenskih naroda, što su je bili proveli dva sveta so-

lunska brata, Ćiril i Metodije. Kako je rečeno u istoj mojoj Okružnici, njihov apostolat „učvrsti u Hrvatskoj ime kršćansko, koje se bijaše ondje već prije ukorijenilo”. Uparvo ovi kršćanski korijeni hrvatskoga naroda sačinjavaju zanimljivi predmet Drugoga međunarodnog simpozija crkvene povijesti u Splitu: doista radi se o krštenju i evangelizaciji prvoga slavenskog naroda, Hrvata, što se bijaše zbilo postepeno, ali sigurnim putem, od VII. do IX. stoljeća, zahvaljujući suradnji i vjerovjesničkom radu susjednih Crkava. Književni i liturgijski izvori i arheološki spomenici, predmet pojedinih predavanja na Simpoziju, doprinijet će da se bolje osvijetli ova povijest miroljubivog osvojenja jednoga naroda za kršćansku vjeru, i bolje će se upoznati koji je bio doprinos hrvatskoga naroda jačanju evangelizacije Evrope i zajed-

ništvu Crkava u vezi s Rimskom Crkvom. Želim stoga, od svega srca, da predavanja i rasprave učenjaka koji će se sastati u Splitu za Drugi međunarodni simpozij crkvene povijesti, budu plodna bogatim znanstvenim dostignućima; i, još više, da Simpozij donese obilnih plodova također za vjerski život ne samo toga grada i metropolitanskog sjedišta, nego također cijele Hrvatske i naroda Jugoslavije. Zanimanje što se posvećuje vašoj povijesti i napose vašim kršćanskim počecima, bit će jaki podstrek da se svi Hrvati još više interesiraju za svoje početke i u njima prepoznaju vlastiti identitet kao narod koji je pozvan da bude dio zajednice narode Evrope. U onim počecima ukorijenjeni su i razvili se vaša kultura i vaš nacionalni genij. To je baština na kojoj Hrvatska može i mora crpiti kao na uvijek svježem i dobrotvornom izvoru...

II. svjetski kongres za dušobrižništvo selilaca

Papinska komisija za dušobrižništvo selilaca i turizam u Rimu, koja uprav ove godine slavi 15. obljetnicu svojeg postojanja, organizirala je po drugi put svjetski kongres za dušobrižništvo selilaca. Na tom kongresu koji se održao od 14. – 19. X. 1985. u Rimu bili su predstavnici sa svih pet kontinenata. Među prisutnima (160) bilo je: kardinala,

nadbiskupa, biskupa, svećenika, redovnica, redovnika i laika. U ime hrvatske pastve bili su prisutni: biskup, dr. T. Jabanović, predsjednik Vijeća biskupske konferencije za hrv. migraciju, msgr. V. Stanković, ravnatelj inozemne pastve, gđa S. Tuškan referent za socijalne radnike i p. Bernardo Dukić. Poslije zajedničke kooncelebrirane mise u bazilici

sv. Petra raspravljalo se punih pet dana o onima koji su napustili svoju domovinu i traže posao i kruh, kao i o onima koji su prisiljeno morali pobjeći. Danas takvih ima 70 milijuna; 50 milijuna koji traže kruha, a 20 milijuna koji su pobjegli pred nasiljem.

Kongres je otvorio predsjednik Papinske komisije za dušobrižništvo selilaca i turizam kardinal Bernardin Gantin, a duša tog zamašnog skupa i rada bio je podpredsjednik, nadbiskup Emanuel Clarizio. Referati, koreferati, diskusije i rad po grupama odvijao se pod temom „Integracija stranaca kao ostvarivanje prava na slobodu”. Prisutni su bili informirani i o teškim situacijama u: Libanonu, Angoli, Kambodži, Pakistanu i Afganistanu. Predavači su bili oni, koji tu tešku i mučnu situaciju dnevno doživljavaju!

Glavna tema kongresa je integracija. Posebno se naglašava crkvena integracija. O njoj se danas mnogo govori i piše. To je vrlo težak i složen problem. Ljudi koji su doselili sa sobom su donijeli: kulturu, vjeru, tradiciju, mentalitet, običaje i jezik. Sve to treba vrednovati. Da se nađe zajednički suživot trebaju se obe strane pripremiti: i doseljenici i domaći. Treba stvoriti pogodnu klimu i mogućnosti a ne ostati na mrtvom

(nastavak na sl. str.)

Sudionike na II kongresu primio je Sveti Otac. Na slici: Ivan Pavao II u razgovoru s nadušobrižnikom p. B. Dukićem

ROTTENBURG/STUTTGART

Završen prvi plenarni sastanak rottenburške sinode

U Rottenburgu je 10. listopada 1985. godine završio radom prvi plenarni sastanak Biskupijske sinode kojoj je, po riječima biskupa Mosera, cilj da da impulse za obnovu i oživljenje vjere. Oko 300 laika i svećenika, među njima i predstavnici inozemnih katolika, nastojalo je u referatima, diskusijama i molitvi domisliti i pronaći način „kako vjeru prenijeti na buduće pokoljenje”. Ta okvirna tema sinode bila je podijeljena u sedam podtema: osnovna teološka pitanja o prenošenju vjere, kateheza zajednice i sakramenata, vjeronaučna nastava, rad s mladima, brak i obitelj, liturgija i navještanje i ljubav prema bližnjemu kao svjedočanstvo vjere.

Referati su bili iscrpni, diskusije konkretne i na mahove žučljive, dodirivani su i osvjetljivani i najosjetljiviji aspekti kršćanskog života i crkvenih struktura (ređenje žena, svećenički celibat, pripuštanje na sakramente rastavljenih koji su se ponovno oženili i dr.), a analizirano je i 15.000 prispjelih priloga iz biskupijske baze. Iako se poslije najave sazivanja sinode govorilo da je to „presmion pothvat i riziko”, promatrači se slažu s biskupom da je sinoda jako važan i uistinu potreban događaj u životu

Cilj biskupijske sinode u biskupiji Rottenburg/Stuttgart jest pronaći put kako prenijeti vjeru na buduće pokoljenje i kako je oživjeti kod dijelom umornih kršćana-katolika

mjesne Crkve koja se, kako reče biskup, „poput Petra usuđuje, na Kristovu riječ, izići iz lađe na nemirno more”.

Sinodu je u Rottenburgu otvorio 6. 10. 1985. biskup Georg Moser svećanim bogoslužjem. U prigodnoj propovijedi biskup je između ostalog rekao: „Potrebna nam je vjera u Isusa Krista da ne svršimo u tami i smrtnoj sjeni... Ni buduća pokoljenja neće živjeti samo od novca, moći, tehnike ili ugodnosti... Naš se put zove Isus Krist – jučer, danas i uvijek...”

Drugi, završni plenarni sastanak sinode održat će se u Rottenburgu svršetkom veljače 1986. godine. Iv.

(nastavak s prednje str.)

slovu zakona. Posebno Crkva o tome treba voditi brigu, jer u Crkvi nema stranaca. Svi smo Božji narod, putujuća Crkva, braća i djeca jednog Oca! Sv. Otac Papa je u svom govoru za Svjetski dan iseljenika naglasio: „Svi doseljeni kršćani moraju imati mogućnost da cjelovito ostanu ono što jesu u pogledu jezika, kulture, liturgije, duhovnosti, posebnih predaja, kako bi mogli postići onu crkvenu integraciju koja obogaćuje Crkvu Božju”.

U radnim grupama bilo je posebno govora o integraciji mladih. Dok pohađaju škole osjećaju se skoro integrirani, a kad traže posao poslije završenog studija osjete nejednakost. Pitaju se kome i kamo pripadamo? Bez domovine?! Domovinu upoznaju preko ferija i dopusta, a ovdje bez budućnosti.

Posebno je bio zapažen referat „Integracija na temelju... crkvenih dokumenata i crkv. prava” koji je održao prof. crkvenog prava na Gregorianumu, dr. Velasio De Paolis. Govorio je stručno i temeljito o crkvenoj integraciji na temelju dosadašnjih crkvenih dokumenata. On kaže da je pravo i dužnost da migranti sprovedu kršćanski život prema svojem mentalitetu i kulturi na svojem materinskom jeziku. Uz već postojeće misije prema instrukciji „Pastoralis migratorum cura” zastupa i osnivanje personalnih župa prema novom crkvenom zakoniku.

Za vrijeme kongresa Sv. Otac Ivan Pavao II. primio je sve sudionike kongresa u posebnu audijenciju. Održao poseban govor, sa svakim se osobno rukavao i porazgovorio po nekoliko riječi. AB

Zašto sam postao svećenik?

E. B. je katolički svećenik. Nedavno je slavio 80. rođendan. Tim povodom odgovorio je na nekoliko novinarovih pitanja.

Pitanje: Koji su Vas doživljaji i dojmovi potakli da se odlučite postati svećenik?

E. B.: Nikakvi posebni doživljaji ni dojmovi, nego život i rast u vjerničkoj obitelji, moj osobni odnos prema Isusu u euharistiji, živo zanimanje za Sveto pismo i donekle ljubav prema latinskom jeziku.

Pitanje: Jesu li život u obitelji i tadašnja zbivanja u svijetu utjecali na vašu odluku?

E. B.: Pa, i danas se rijetko događa da netko izabire neko zvanje bez ikakvog utjecaja svoje obitelji. Godine između dva rata bile su vrlo teške i za Crkvu. Moj se otac, u dogovoru s mojom majkom, javno stavio na stranu Crkve. Ni ja nisam htio za njim zaostati. Odlučio sam postati svećenik i nikada se nisam pokajao.

Pitanje: Jeste li kao svećenik doživjeli razočaranja?

E. B.: U svakom se zvanju nade i razočaranja izmjenjuju. Zašto bi onda u svećeničkom zvanju, koje ima uzvišene ciljeve, bilo drukčije? Pitanje je samo što prevagnjuje i što na koncu ostaje: nada ili razočaranje. I „razočaranja” mogu biti od koristi. „Čas istine” imamo još svi pred sobom. Neka nas u tom času nada u Božju milost privede preko svih razočaranja do gledanja „vječne istine”.

Tražiš li boljeg vođu?

„Ako tražiš boljeg vođu nego što ga drugi imaju, ako tražiš vođu koji mlade ljude razumije bolje nego drugi i koji ih neće razočarati, tada ti ja bez oklijevanja velim: to je Isus Krist”.

Helder Camara

Ivan Lukačić

(uz 400. obljetnicu rođenja)

Čovjeku koji pokušava razmišljati o drevnoj hrvatskoj kulturnoj baštini i nehotice padaju na um Mažuranićevi stihovi iz nezaboravnog epa „Smrt Smail-age Čengića”: „Ne bi zato barbarim vas zvali, što vi mroste dok su oni spali”. I dok se u 17. i 18. stoljeću kultura evropskih naroda, u svim svojim komponentama, nalazila u zenitu, dotle su u mnogim krajevima u kojima su živjeli Hrvati, zbog neprekidnog ratovanja s Turcima i stalnog bježanja, „muze” šutjele.

U primorskom pak pojasu u kojem je vladalo relativno zatišje i u koji je, zahvaljujući zgodnim morskim vezama, gotovo neometano dopirala znanost i umjetnost sa Zapada, stvarana su djela od neprocjenjive umjetničke vrijednosti. Nesmiljene borbe s Osmanlijama u hrvatskom brdskom zaleđu nisu mogle omesti „domovinskog genija” (rekao bi A. G. Matoš) u Dubrovniku, Splitu, Hvaru, Trogiru, Šibeniku i Zadru da umjetnički progovori u pjesmi, slici i velebnim zdanjima. Čitav niz dubrovačkih književnika, zatim Hektorović, Marulić, Radovan, Buvina, Juraj Dalmatinac, Zoranić, Kašić i toliki drugi stvarali su u tim za život, točnije preživljenje naroda, sudbonosnim danima djela koja mogu stajati uz bok najvećih evropskih dostignuća.

Ni glazba nije bila prikraćena.

U ovoj evropskoj godini glazbe u kojoj se sjećamo obljetnica rođenja velikih skladatelja Schütze, Händela, Bacha, Scarlattija i Berga, potrebno je svratiti pozornost na hrvatskog glazbenika evropskih dimenzija – na franjevca-svećenika Ivana Marka Lukačića. Začuđuje donekle da su ga proglasivači „Evropske godine glazbe” previdjeli, iako je bio suvremenik Schütza. No, nije to prvi ni posljednji slučaj, kada se radi o Hrvatima.

Ivan Marko Lukačić rođen je u Šibeniku 1585. godine. Kršten je dvije godine poslije rođenja i dobio ime Marko. S tri naest godina ulazi u red franjevac-

konventualaca u šibenskom samostanu i uzima redovničko ime Ivan, fra Ivan. Već 1600. godine, dakle u 15. godini života, biva poslan na studije u Italiju odakle se, nakon što je stekao određene znanstvene stupnjeve i titule (među kojima i titul „učitelja glazbe”), definitivno vraća u domovinu. Neko vrijeme boravi u rodnom Šibeniku da bi se nešto prije 1620. nastanio u Splitu gdje ostaje do kraja života. Umro je 20. studenoga 1648. godine, a pokopan je u redovničkoj grobnici samostana sv. Franje. Hrvatsko pjevačko društvo „Tomislav” postavilo mu je 1938. godine u samostanskoj crkvi spomen-ploču.

Za vrijeme svoga dugog boravka u Splitu Lukačić je obavljao značajne i odgovorne dužnosti. Bio je „prefekt glazbe”, dirigent i orguljaš, u splitskoj katedrali i gvardijan samostana sv. Franje. Kao glazbenik stekao je još za života veliki ugled. Čuveni ankonski skladatelj G. Finetti, koji je napisao posvetu za Lukačićeve motete, nazvao ga je „izvrsnim učiteljem glazbe” i „izvanredno sposobnim čovjekom u pjevačkom umijeću”.

Od vjerojatno brojnih Lukačićevih djela sačuvala se zbirka moteta (duhovnih koncerata) „*Sacrae cantiones*” (svete pjesni). Ta vrlo značajna zbirka izdana je u Veneciji 1620. godine, a jedini poznati tiskani primjerak pronašao je dr. D. Plamenac 1935. godine u Državnoj biblioteci u Berlinu. U zbirci je 27 moteta: 6 jednoglasnih, 14 dvoglasnih, 3 troglasna, 3 četveroglasna i jedan peteroglasni. Osim toga postoje i 4 moteta u

obradi L. Županovića i 16 odabranih moteta u obradi J. Andreisa.

Promotrena u cjelini Lukačićeva zbirka „*Cantiones sacrae*”, inspirirana na biblijskim tekstovima, odaje umjetnika velikog stvaralačkog dometa. Lukačić je pravi majstor polifonog oblikovanja, stvaralački nevjerovatno maštovit. Melodika mu je raznovrsna, a visoka umjetnička ljepota prisutna je u svakom motetu. Ipak, posebnu pozornost privlače ova tri moteta: „troglasni „*Domine, puer meus*” (Gospodine, sluga moj), četveroglasni „*Quam pulchra*” (Kako lijepa) i peteroglasni „*Canite et psalite*” (Pjevajte i slavite). Često se izvodi i motet „*Panis angelicus*” (Kruh anđeoski).

Lukačićevi moteti idu u red najrepresntativnijih spomenika glazbenog života u staroj Dalmaciji i ujedno spadaju među prve primjere hrvatskog stvaralaštva na području figuralne glazbe. Svojom zbirkom Lukačić se svrstao među najistaknutije hrvatske skladatelje, a daleko je najpoznatiji naš glazbenik iz prijelaznog razdoblja muzičke renesanse u rani barok. Zahvaljujući upravo njemu, crkvena je glazba u hrvatskim krajevima toga vremena mogla ići u korak sa svjetskim glazbenim gibanjima. Moteti mu, posebno ove godine, ne silaze s domovinskih (Zagreb, Varaždin, Split, Dubrovnik), a i inozemnih koncertnih pozornica.

Spomenimo na kraju da čuveni dječji zbor Hrvatske katoličke misije u Berlinu (izdao je i svoju ploču!), koji vodi misionar fra Stipica Grgat, nosi ime „Ivan Lukačić”.

Iv.

I O A N N I S L V C A C I H D E S E B E N I C O

In Matropoli:ana Spalatensi Ecclesia Musices Praefecti.

**Sacræ Cantiones Singulis Binis Ternis Quaternis
Quinisque vocibus Concinendæ.**

A IACOBO FINETTO ANCONITANO

*In Ecclesia Magnæ Domus Venetiarum Musices Magistro.
In Lucem Edita*

CON PRIVILEGIO.

Naslovna stranica Lukačićevih „*Cantiones sacrae*” tiskanih u Veneciji 1620. godine

AKTUALNI RAZGOVOR

„Velika je razlika u ukusu između domovinskog i našeg inozemnog čitatelja“

U Frankfurtu je od 9. do 14. listopada 1985. godine održan veliki međunarodni sajam knjige. Posjetilo ga je oko 200.000 ljubitelja pisane riječi, više nego ikada dosada. Točno 6.589 izdavača iz 97 zemalja izložilo je, između ostalog, i 92.000 ovogodišnjih novih naslova knjiga. Na sajmu je bila prisutna i „Kršćanska sadašnjost“ iz Zagreba. S njenim direktorom prof. dr. Josipom Turčinovićem razgovarao je, po završetku velesajma, p. Ignacije Vugdelija.

● *Josipe, Ti si s izdanjima „Kršćanske sadašnjosti“ i ove godine bio na ovoj najvećoj svjetskoj smotri pisane riječi. Koji Ti je ovo put da sa svojim suradnicima izlažeš knjige u Frankfurtu i koji su Tvoji dojmovi o velesajmu knjige 1985. godine uopće?*

– Ja se točno se sjećam kada smo prvi put došli na velesajam, ali tome je sigurno više od deset godina. U početku smo dolazili bez svoga štanda. To je toliko velika smotra knjige da se na njoj u najkraće vrijeme može vidjeti svjetska proizvodnja knjige i tokovi kojima izdavači kreću. Moram reći da je to za nas ispočetka bila prigoda za učenje. A onda smo na tim sajmovima počeli i aktivno sudjelovati. Počeli smo nuditi svoje stvari, a ne samo tražiti ono što su drugi dobra proizveli.

Što je karakteristično na ovogodišnjem velesajmu?

Pa, dugo godina se razmišljalo i raspravljalo među izdavačima o tome hoće li novi mediji, kao što je to televizija, istisnuti knjigu. Izdavači su bili relativno zabrinuti. Ovaj sajam je pokazao da knjiga ipak zadržava u kulturi čovječanstva svoje mjesto koje je nezamjenjivo. Naime, ona je najneposredniji, najdirektniji prenosilac razmišljanja, poučavanja, misaonih napora koje čovječanstvo poduzima i intelektualnih plodova tako da će, uza sve moderne mogućnosti prijenosa slikom – što već pomalo oblikuje modernu generaciju – knjiga još uvijek biti nezaobilazan medij za prenošenje ljudskog iskustva i plodova uma i srca. Nije to samo naš zaključak. Istog su mišljenja i organizatori velesajma knjige. To znači da knjiga ima šanse, što ne znači da su njezine teškoće prošle.

Izdavači iz Jugoslavije bili su na ovom sajmu, ja imam dojam, skromnije prisutni, nematljiviji. Nalaze se u specifičnim teškoćama, gdje ne mogu tako više ravnopravno sudjelovati u svjetskoj razmjeni duhovnih dobara zbog specifičnih prilika u kojima se izdavaštvo u našoj zemlji našlo. Ali, ocjenjujem, da je ipak bilo korisno i nužno da budemo ovdje prisutni da se ne bi izgubio korak sa svjetskim gibanjima. Ne znam da li su naši programi građeni tako da bi mogli prodirati u svijet. Mislim da ni ove godine naša ponuda nije bila odveć zadovoljavaju-

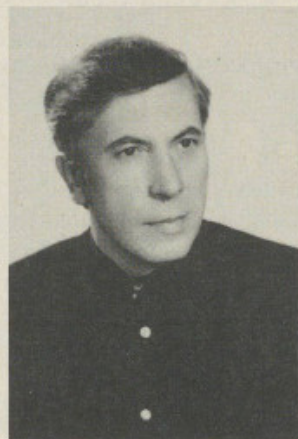
ća, a jednako tako ove su godine bile manje mogućnosti nabavke velikih djela, naslova iz svijeta. No, to ne mora biti definitivno. Ove godine je tako, treba se nadati boljemu.

● *Čime se „Kršćanska sadašnjost“ ove jeseni u Frankfurtu predstavila, pa recimo tako, svjetskoj javnosti i je li možda nešto ipak naišlo na posebno zanimanje posjetitelja?*

– Pa, mi imamo uvijek nekoliko naslova koji su zanimljivi svjetskoj publici. Ove bih godine izdvojio tematiku oko svjetske proslave sv. braće Ćirila i Metoda. Naša naoko vrlo mala edicija-strip naišla je na odjek u onim zemljama gdje je strip izuzetno popularan. Naime, „KS“ je poduzela da napravi jedan memorijalni strip u 5 svezaka o sv. Braći. To je za dječju razinu. Na istu temu ona priprema jednu veliku monografiju, ili bolje reći enciklopediju, o svetoy Braći. Tu se složio niz svjetskih izdavača koji će je zajedno s njom izdati. Pored domaćega, monografija će izaći na talijanskom, francuskom i njemačkom jeziku. Nažalost je još nismo mogli složiti, iako je u svojim glavnim obrisima već zaokružena. Mi smo ove godine uopće donijeli manje naslova, ograničili smo se samo na najnovija izdanja. Time smo ispunili štand. To su uglavnom djela religioznog sadržaja domaćih autora. Prijevoda je manje (osim romana G. Greena). Od domaćih autora ističem djelo Ivana Goluba „Trinaesti učenik“. To je vrlo mali tekst koji je ilustrirao I. Lacković. Među mladima u domovini to je djelo postalo vrlo popularno. Izložili smo i knjigu našega Albanca G. Lusha „Život je hvala i oprosti“. Sličnog je roda i knjiga dr. A. Kresine „Svitanje iza Golgote“. Ova je knjiga primjenjiva na osobni vjerski život. Donijeli smo i neka ponovljena izdanja, kao što je to nezaobilazni „Novi zavjet“ u prijevodu Duđa-Fučak itd.

● *Je li Ti poznato koja izdanja „Kršćanske sadašnjosti“ naši ljudi u domovini najviše traže i najradije čitaju?*

– To je vrlo teško reći. Konstatiramo da je znatna razlika između ukusa i potreba čitalaca u domovini i inozemstvu. Ne znam zašto je to tako. Ima nekih knjiga koje doma izvanredno dobro idu. Recimo, mi smo doma izdali 4 izdanja knjige I. Goluba „Čežnja za licem“, a ne znam je li u inozemstvo otišlo svega par stotina primjeraka. Spomenuti „Novi Zavjet“ mi ne možemo dovoljno natisnuti, toliko ga ljudi traže. U inozemstvu se raspačaje relativno malo. U zadnje vrijeme jako je tražena mala knjižica „Živjeti je radost“ od Ph. Bosmansa, a u inozemstvu je gotovo nepoznata. Kod kuće je tražena i enciklopedija „Biblija i njezina povijest“. Vani je, najviše zahvaljujući vjeronaučnoj olimpijadi, poznat njen svezak „Isus Krist“. Nadam se da će je dogodišnja biblijska olimpijada udomačiti jer se održava na temu „Isu-

Prof. dr. Josip Turčinović, direktor Kršćanske sadašnjosti

sovi učenici“. U inozemstvu je vrlo slabo poznat naš „Pastoralni listić“ koji izlazi svakoga tjedna. U zemlji se čita relativno jako dobro. Skazanje „Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata“ na kazetama – cjelokupna povijest Crkve, a indirektno i kulture i duhovnih kretanja u Hrvata kroz povijest, loše se uprisutnila u inozemstvu. Na domaćem je tlu naišla na relativno snažan odjek.

● *Reci, molim Te, dva naslova „Kršćanske sadašnjosti“ koja bi Ti najvruće preporučio našem čitatelju u Njemačkoj koji hrvatski govori i katolički osjeća.*

– „Novi Zavjet“ je nepreskočiv, jer vjernika to čini kršćaninom. Budući da mi još nemamo napisane zaokružene crkvene povijesti, mislim da bi naši ljudi povijest naše Crkve najbolje naučili baš iz „Skazanja“. Tekst je pregledno izgovoren, može ga se slušati i u automobilu, ne zamara. Trebalo bi učiniti više da ljudi doznaju što sve nudi „KS“. Problem nije u tome, čini mi se, što ljudi ne bi htjeli čitati, nego što ne znaju što im je ponuđeno. Inače u svim našim katalozima stoji da se sve naše knjige mogu naručiti u Naduobrobitničkom uredu u Frankfurtu.

● *Hvala lijepo i sretno!*

**ŽIVA
ZAJEDNICA**

Herausgeber:
**Kroatisches
Oberseelsorgeamt
in Deutschland**

6000 Frankfurt a.M. 50

An den Drei Steinen 42, Tel. (0 69) 54 10 46

Verantwortlich: Pater Bernardo Dukić

Redakteur: Pater Ignacije Vugdelija

Redaktionsrat: Ivo Hladek, p. Mato Kljajić,
Stanka Vidačković,
p. Jozo Župić

Jahresbezugspreis: DM 10,- + poštarina

Bankverbindung: Konto Nr. 129 072 bei der
Stadtparkasse Frankfurt (BLZ 500 501 02)

Satz: Fotosatz Service Bauriedl
6082 Mörfelden-Walldorf 2

Druck: Scholl + Klug Druckerei GmbH
6082 Mörfelden-Walldorf 1

FRANKFURT/M.

Sastanak pastoralaca rajnsko-majnske regije

Slavit će se Dan domovine

Hrvatski pastoralci koji su se 23. listopada 1985. godine okupili na svoj redoviti regionalni sastanak, a bili su nazočni gotovo svi iz ove rajnsko-majnske regije, **odlučili su da se svake godine u SR Njemačkoj održava Dan domovine.** Na sjednici koja je bila u prostorijama Hrvatskog naddušobrižničkog ureda u Frankfurtu i u kojoj su svi naši pastoralci iz pet biskupija aktivno i angažirano sudjelovali, zaključeno je da se, paralelno s Danom inozemnog sugrađanina, koji svoje težište stavlja na integraciju, u našim misijama svake godine slavi i Dan domovine koji bi pomogao našim ljudima da se stručno i opsežno utvrđuju (i utvrde) u svom crkvenom i narodnom identitetu. Taj bi se dan trebao održavati na drugu nedjelju rujna, budući da se te nedjelje i cijela Crkva u Hrvata sjeća svoga „Velikog zavjeta“. Ovu odluku, koju će ovdašnje hrvatske katoličke misije već dogodine provesti u djelo, iznijet će o. Naddušobrižnik i našim drugim regijama u Njemačkoj na razmatranje i, naravno, Biskupskoj konferenciji Jugoslavije, zapravo Ravnateljstvu hrvatske inozemne pastve, s molbom da se ovom danu dodijeli i potrebiti strukturalni oblik i sadržaj.

Naši pastoralci iz ove regije su mišljenja da se „Iseljenički dan“ ne može najefikasnije održati u našim misijama na Zapadu, budući da se svršetkom godine veliki dio našega svijeta nalazi u Domovini. Zato je, mišljenja su, potrebno pronaći dan na koji će se svi misijski vjernici posebno zadržati u razmišljanju nad vlastitim crkvenim i narodnim imenom i njihovim značenjem i poticajima. Nije to nikakav napad na Dan (ili tjedan) stranaca niti na Iseljenički dan koji Crkva u Domovini treba svakako slaviti, nego izraz dubinske želje privremeno iseljenih vjernika da se ne izgube u velikom zapadnoevropskom moru.

Prijedlog o Danu domovine kao i datum njegova održavanja usvojeni su jednoglasno.

Ne početku ove regionalne sjednice o. Naddušobrižnik je, poslije molitve,

ukratko izvjestio o sjednici Vijeća BK za hrvatsku migraciju i o II. međunarodnom kongresu o dušobrižništvu selilaca u Rimu. Na oba sastanka bio je i on nazočan. Spomenuo je, između ostaloga, da je Rezolucija o strancima, koju su proljetos u Vierzahnheiligen kraj Bamberg izglasali hrvatski pastoralci iz Zapadne Evrope, naišla na živo zanimanje i velik odjek u rimskim i međunarodnim krugovima.

Što se narednog Susreta mladih (2. do 4. svibnja 1986.), odnosno Vjeronaučne olimpijade tiče, ovdašnji su se pastoralci složili da se taj značajni skup održava kao i dosada, tj. bez prednatjecanja. Rečeno je da istog mišljenja kölnska, rottenburška i Münchenska regija.

Iza kako je svaki misionar iznio kratku povijest svoje misije, u kojoj je posebno bilo govora o konkretnim teškoćama i problemima u pastoralnom radu, te pošto su utanačeni termini regionalnih sjednica sve do ljeta 1986. godine, u kasnim popodnevним satima završen je ovaj po mnogočemu značajni skup.

Bila je ovo analitička i vrlo konstruktivna sjednica sa svim prizvucima pravoga duhovnog i duševnog osvježenja. Zahvaljujući pak brizi tajnica u Naddušobrižničkom uredu, nije nedostojalo ni okrepe za tijelo.

Ignacije Vugdelija

Ne reci uvijek ono što znaš, ali znaj uvijek ono što govoriš.

Claudius

Godišnji sastanak hrvatskih socijalnih radnika u Njemačkoj

Od 7. do 11. listopada 1985. u Ludwigs-hafenu je ponovo održan godišnji sastanak hrvatskih socijalnih radnika namještenih pri Karitasu.

Oko 80 sudionika iz cijele Njemačke (dvadesetak ih je bilo spriječeno da prisustvuju) imali su i ove godine priliku izmijeniti međusobna iskustva, misli i informacije te produbiti znanje o socijalno relevantnim kretanjima u Njemačkoj i Jugoslaviji, koja su od stanovitog značaja za njihov rad.

Prvog i drugog dana dominirale su strogo stručne teme, socijalno-političkog karaktera, o kojima su referirali jedan njemački referent i jedan referent iz domovine. Njemački referent iz Saveznog ministarstva za rad i socijalna pitanja ukratko je iznio smjernice svoje vlade, koje su relevantne za osobni i obiteljski boravak stranog stanovništva u ovoj zemlji, a posebno se osvrnuo na goruća pitanja i mogućnosti njihovog rješavanja po stranim soc. radnicima. Primijećeno je da odgovarajuća njemačka mjesta nisu informirana u dovoljnoj mjeri o našem radu i njegovoj važnosti, kako za pojedinca tako i za obitelji, pa će se u buduće skrenuti više pažnje tom deficitu.

Referent iz domovine, iz Centra za migraciona istraživanja, pokušao je osvi-

(nastavak na sl. str.)

Dio pastoralaca rajnsko-majnske regije na sjednici s naddušobrižnikom na kojoj su zaključili da će slaviti Dan domovine

Klaus Greef, dekan grada Frankfurta

„Djeca smo istoga Oca”

U frankfurtskoj katedrali održao je voditelj frankfurtske misije fra Rafael Begić, 29. 9. 1985., u povodu Dana inozemnog sugrađanina, glavnu Misu i propovijed njemačkoj katedralnoj zajednici. Pred velikim brojem njemačkih katolika fra Rafael je najprije spomenuo „da se ne poznajemo, iako u istom gradu živimo. To je zato jer se odveć rijetko susrećemo”. Potom je podrobno govorio o narodnoj i crkvenoj povijesti Hrvata, da bi na svršetku upitao: „Gdje da tražimo pomoć ako ne kod svoje njemačke braće i sista-

Dan inozemnog sugrađanina

Međusobnim upoznavanjem do čvršćeg prijateljstva

Dan inozemnog sugrađanina koji se ove godine održavao uglavnom u posljednjem tjednu mjeseca rujna nije, koliko smo informirani, naišao na veći odjek u javnosti. Ako je prije nekoliko godina na ovaj dan bilo lijepih riječi, zanimljivih priredbi i dobro smišljenih akcija, to je ove godine nedostajalo. Plemenito nastojanje Crkava, dobrotvornih ustanova, različitih udruženja i nekih društvenih institucija da održavanjem Dana (ili tjedna!) inozemnih sugrađana upozore na probleme stranaca i da okupljanjem pomognu boljem upoznavanju i međusobnom

prihvatanja stranaca i domaćeg stanovništva („Nachbarschaft die Frieden schafft”) nije ove godine naišlo na jak odziv ni stranaca ni Nijemaca. Otrcani i svakom poznati plesovi i pjesme, neizostavni čevapčići i ražnjići, pokoje športsko natjecanje i sl. nisu u stanju privući pozornosti njemačke, a ni inozemne publike. Treba ići za nečim drugim, treba taj dan drukčije osmisliti. Kako? Teško je to reći, teško je u ovom biti prorok. No, dva primjera koja niže donosimo pokazuju možda pravac, put kojim bi trebalo poći. Možda.

ra po vjeri”. Nijemci su s velikim zanimanjem slušali i pamtili izlaganje inozemnog misionara. I, sigurno mnogo naučili. Fra Rafaelova propovijed bila je za njih nešto nova i svježa.

Istoga dana hrvatskoj je Misi predsjedao i izrekao propovijed (na njemačkom) gradski frankfurtski dekan Klaus Greef. Pred oko 2.000 hrvatskih katolika okupljenih na nedjeljno euharistijsko slavlje prvi čovjek Crkve u Frankfurtu i katedralni župnik je rekao da ga se „uvijek duboko doimlje silno hrvatsko mnoštvo koje svake nedjelje i blagdana grne u katedralu”. Tko može lakše i bolje živjeti u mirnom susjedstvu nego mi kršćani, upitao

je naglasivši da smo mi rođenjem i krštenjem djeca istoga Oca. Potom je nabrojio uvjete dobrog susjedstva: radosno susretanje, bolje upoznavanje, međusobno kontaktiranje i konkretno pomaganje.

Svoju je propovijed dekan završio direktnim pitanjima: „Ne bismo li trebali biti otvoreniji jedni prema drugima? Ne bismo li se mogli više uzajamno obogaćivati znanjem i kulturom? Zar je nemoguće da se češće sastajemo na zajedničkim Misama i proslavama? Tko može lakše nego mi kršćani u ljudima prepoznavati braću i sestre, Krista?”

Naš je svijet dobro razumio kuda dekan cilja. Možda štošta toga i krene na bolje.

(nastavak s prednje str.)

jetliti pozitivne i štetne strane migracije, koje su neminovni popratni dio tih kretanja.

Migraciju kao takvu možemo analizirati obostrano: tj. sa strane zemlje prijema kao i sa strane zemlje porijekla – s obzirom na njezine dobre i loše strane. Što je za jednu zemlju dobro, za drugu može biti loše i obratno.

Socijalni rad se interesira u prvom redu za migranta kao osobu, za ostvarenje njegovih materijalnih, emocionalnih, socijalnih i intelektualnih ciljeva. Tamo gdje zjapi jaz ili pak ponor između njegovih očekivanja i dane stvarnosti, on treba tuđu stručnu pomoć. Bitnu ulogu u ublaživanju ili i rješavanju tih problema može imati soc. radnik, koji je, osim toga, snagom etike koju mu dirigira njegov poziv, kao kvalificirana stručna osoba pozvan pružiti svoju pomoć i angažirati se pri rješavanju nastalih problema.

Treći i četvrti dan god. sastanka protekli su u radnim grupama. Svaki soc. radnik je imao mogućnost da se priključi jednoj od 5 radnih grupa, već prema interesu i vlastitoj potrebi. Tematika tih grupa se odnosila na:

1. Obiteljsku problematiku.
2. Probleme djece i mladeži.
3. Obitelji koje žive odvojeno i psihosomatska oboljenja koja rezultiraju iz toga.
4. Bolesti ovisnosti (alkoholizam) i obitelji.
5. Pravna pitanja.

Svaka od navedenih grupa imala je jednu stručno kvalificiranu osobu, koja je vodila i koordinirala rad. Na kraju, prilikom izvještaja iz pojedinih grupa u plenumu, jasno i izrazito je naglašena korist i bogata žetva svake pojedine grupe.

Ugodno nam je naglasiti i činjenicu da su otvaranju našeg god. sastanka prisustvovali hrvatski delegat u Njemačkoj otac fra Bernard Dukić iz Frankfurta i dušobrižnik hrv. studenata, župnik iz Boachuma, vlč. Branko Šimović. Otac fra Bernard je celebrirao sv. Misu, uz asistenciju velečasnog Šimovića, i u propovijedi zahvalio soc. radnicima na njihovom radu i brizi oko naših obitelji. Velečasni Šimović je ostao kod nas za cijelo vrijeme god. sastanka. Zahvaljujemo im iskreno.

Gđa Tuškan, karitasova referentica hrvatskih soc. radnika za sugrađane iz Jugoslavije, imala je jednu veoma ugodnu ulogu krajem sastanka. Malim simboličnim poklonom, ganutim riječima zahvale i uz dugotrajni aplauz prisutnih, oprostila se od dugogodišnjeg soc. radnika gosp. Baličevića, koji je više od 19 godina stajao u službi Karitasa – u službi ljubavi prema bližnjemu. Gosp. Baličević odlazi u zasluženu mirovinu. Želimo od sveg srca njemu i njegovoj obitelji mir i dobro.

sudionik

WAIBLINGEN

Biskupijsko odlikovanje velikom prijatelju stranaca

Rottenburško-stuttgartski biskup **dr. Georg Moser** saznao je od hrvatskih i talijanskih vjernika u Waiblingenu za izvanredno zalaganje njemačkog župnika Franje Klappeneckera na tom da bi se stranci u zajednici njemačkih katolika u Waiblingenu osjećali kao kod kuće. I stvarno. Zahvaljujući ovom poštrenom župniku koji već četrnaest godina djeluje u župi sv. Ante, inozemni katolici nađu se u ovom kraju kutak svoje Domo-vine.

Za „posebne zasluge“ u radu sa stranim katolicima u biskupiji Rottenburg/Stuttgart odlikovao je biskup „Medaljom sv. Martina“ hrvatskog socijalnog radnika u Stuttgartu **Matu Čuturu**, slovensku socijalnu radnicu **Doroteju Oblak**, jednog portugalskog svećenika jednu Njemicu te njemačkog župnika u Waiblingenu **Franju Klappeneckera**. Tako je po prvi put ovu medalju za predani rad sa strancima dobio jedan Nijemac. Ovim je činom biskup Moser, inače poznat po svom velikom zalaganju za inozemne sugrađane, htio nagraditi župnikov rad, svratiti pozornost njemačke javnosti na situaciju stranaca i potaknuti njemačke katolike i svećenike na ostvarivanje zajedništva sa strancima kako bi se i obistinila ona često spominjana riječ da „u Crkvi nema stranaca“.

Župnik Klappenecker ne misli da je učinio nešto za što bi ga trebalo nagraditi, jer je on u radu sa strancima vršio samo svoju vjerničku i svećeničku dužnost. Zahvaljujući biskupu za priznanje poželio je da ono bude na opće dobro i izrazio nadu da će se suživot stranaca i domaćeg stanovništva poboljšati.

Za waiblinške katolike i njihova župnika „putnica ne igra nikakve uloge“. U župnom vijeću već 10 godina djeluju dva stranca – jedan Talijan i hrvatski socijalni radnik **Mirko Vidačković**. Obojica su birani po istom ključu kao i Nijemci, morali su dakle dobiti velik broj glasova, a to je bilo moguće jedino uz podršku njemačkih katolika. Jer da su dobili samo glasove svojih sunarodnjaka, ne bi mogli ući u župno vijeće. Očit dokaz međusobnog prihvaćanja.

U crkvi sv. Ante u Waiblingenu služe se svake godine tri zajedničke, trojezične (njemački, hrvatski i talijanski) sv. Mise: na Bogojavljenje, na blagdan sv. Ante Padovanskoga i na Tijelovo kad se održava i zajednička procesija s Presvetim. Poslije ovoga obreda vjernici svih ovih triju nacija nađu se na zajedničkom ručku i na kulturno-umjetničkom programu. Isto tako svake godine na „Dan inozemnog sugrađanina“, koji se u Waiblingenu odvija pod motom „**Prijateljstvo nacija**“, održava se zajedničko ekumensko bogoslužje. Ove je godine na tom bogoslužju propovijedao župnik Klappenecker (v. tu propovijed na njemačkom na posljednoj stranici ovoga broja!). Apelirao je na njemačke katolike da se otvore prema strancima, da ne prolaze šutke mimo njih, da se zanimaju za njih, za njihovu domovinu, kulturu i povijest, jer će ih, kad ih bolje upoznaju, lakše prihvatiti kao svoje prijatelje. Isus je uzor u prihvaćanju ljudi.

Župnik Klappenecker već je nekoliko puta bio u našoj domovini. Kaže da bi bio najsretniji kad bi mogao naučiti hrvatski i talijanski. Hrvatski katolici su jako veseli kad im na njihovoj polnočki čestita Božić na hrvatskom. Mali, ali značajni znak pažnje.

Medalju je župniku uručio, zbog spriječenosti biskupa, referent za biskupijsku inozem-

nu pastvu domkapitular **Jürgen Adam**. Ova je nagrada obradovala sve hrvatske katolike u Waiblingenu i dalje. Zaslužio ju je. Sretno, uz želju da i u budućnosti „korača u istom pravcu“.

Stanak Vidačković

ESSLINGEN

Ubuduće ćemo se prijateljski susretati

U Neuhasenu kraj Esslingena, gradiću koji broji desetak tisuća stanovnika i koji slovi kao „tvrđava katolicizma“ u Württembergu, bila je 12. listopada 1985. upriličena zajednička hrvatsko-njemačka Misa i raspjevani susret Nijemaca i Hrvata u župnoj dvorani. Svetu je Misu, uz asistenciju mjesnog župnika i hrvatskog misionara iz Esslingena p. S. Bote, predvodio **fra Ignacije Vugdelija**. Nazočno je bilo više stotina njemačkih i hrvatskih vjernika. Pjevalo se dvojezično, molilo dvojezično, živo i dopadljivo. Tome je puno doprinio misijski VIS pod vodstvom prof. A. Klinca i spretno ravnanje pjevanjem pastoralne suradnice Mare Lukač.

U podužoj propovijedi koju je izrekao na njemačkom p. Ignacije je najprije učinio kratak izlet u hrvatsku povijest, zadržao se na ulozu i značenju inozemnih misija i na svršetku upozorio na teškoće inozemnih sugrađana-vjernika u ovoj državi. Doslovce je kazao: „Crkva u Hrvata bila bi najsretnija kad bi se svi njezini sinovi i kćeri vratili u domovinu. No, kako to neće biti tako brzo, trebaju svi odgovorni u Njemačkoj poraditi na tom da se stranci pravilno integriraju, a ne asimiliraju, u ovo društvo i u mjesnu Crkvu. Integracija stranih katolika, posebno hrvatskih, u njemačku Crkvu je gotovo nikakva. A što će od njih biti kad misije eventualno prestanu postojati?“

Poslije Mise našlo se u župnoj dvorani na zajedničkoj večeri, koju je ponudila župa, mnogo njemačkih i hrvatskih „misara“. Pjevalo se i plesalo zajednički i vrlo opušteno. Spomenuti VIS i prof. A. Kline bili su stvarno izvrsni i na visini zadatka. I razgovaralo se mnogo, ljudi su se međusobno upoznivali. Jezik nije bio prepreka razumijevanju i zbližavanju katoličkih Nijemaca i Hrvata. Ubuduće neće Neuhausen prolaziti kao nepoznati, kao oni koji se nikada nisu čuli ni vidjeli. Misa i susret u dvorani povezali su ih u zajedništvo naroda Božjeg. Zato jedan naš radnik i reče: „E, ovo valja. Ubuduće ću ja Nijemce prijateljski susretati i pozdravljati. A sada i oni znaju tko sam ja i tko smo mi“.

Ovaj susret koji kani postati tradicionalnim stvarno je korak naprijed u nastojanju oko mirnog i, što je još važnije, prijateljskog suživota stranaca i Nijemaca. **Ignacije Vugdelija**

● Nova adresa misionara u Ingolstadt glasi:

Martin Sentić, Waldeysenstr. 47, 8070 Ingolstadt, telefon: 0841/42523.

U povodu Dana inozemnog sugrađanina odlikovao je biskup Moser medaljom sv. Martina „za rad s inozemcima posebno zauzete žene i muševce“: Matu Čuturu, Doroteju Oblak, Joao Soares, Antonie Hanning i Franju Klappeneckera (slijeva na desno)

MÜNCHEN

Susret hrvatske katoličke
mladeži Bavorske

Dugo će se pamti subota 19. listopada u Münchenu. Mladi koji se na različitim razinama okupljaju u hrvatskim katoličkim misijama u Bavarskoj, okupili su se tog dana u Münchenu. Bio je to jedan u nizu susreta mladih u njihovoj godini.

Ovaj susret započeo je svečanom sv. Misom u crkvi sv. Pavla. Koncelebraciju svih prisutnih svećenika predvodio je fra Bernardo Dukić. Mlade i njihove svećenike pozdravio je domaćin ovog susreta fra Josip Zrnčić. Od početka pa sve do kraja ova Misa nije bila „obična“ Misa. Bio je to doista susret, susret jednih s drugima i susret s Kristom. Čitanja, molitve vjernika i prinose darova predvodili su predstavnici pojedinih misija. Pjevali smo svi zdušno i srčano, predvođeni vokalno-instrumentalnim sastavom Münchenske misije. Dok smo držeći se za ruke pjevali „Oče naš“, duboko se osjećala povezanost jednih s drugima i zajednička povezanost s Kristom. Osim zajedničke mladosti i zajedničke vjere u Krista, zbližavala nas je i zajednička domovina. Zato je i ovaj prijedopnevni susret završen pjevanjem „Lijepe naše“.

Nakon zajedničkog ručka pojedine su grupe pošle razgledati grad. Zbog vremenske ograničenosti svaka je grupa izabrala ponešto od mnoštva znamenitosti ovog bavarskog ponos-grada. Mladi iz Münchena koji su vodili pojedine grupe pokazali su se ne samo kao dobri poznavaoči grada u kojem žive, nego i kao izvrsni domaćini i dobri poznavaoči Münchenskih znamenitosti.

U 17 sati ponovno smo se našli zajedno. Ovaj put u Löwenbräukelleru. I to ne samo mi mladi, nego i mnogi stariji. Program je otvorio VIS „Zagreb“ i predstavio Ivu Fabijana, pjevačka koji je oduševio sve prisutne, pjevača koji se nije štedio i pjevača koji zna što je dobra domaća pjesma. Osim Ive i „Zagreba“ nastupila je izvanredna folkloristička grupa mladih iz Nürnberga. Otplesali su „Posavinu“ i „Baranju“ i svoj nastup završili uz gromoglasni pljesak. Istim pljeskom ispraćeni su i mladi iz Münchena koji su izveli recital „Pismo jednog gastarbajtera domovini“. Ovaj recital koji je spremio i uvježbao fra Stipe Šušnjara, izazvao je kod mnogih starijih ne samo pljesak, nego i suze.

Nakon ponovnog nastupa Ive Fabijana, atmosfere u dvorani zagrijao je i Münchenski VIS pjevanjem „Bratske zakletve“ iz rock-opere „Gubec-beg“.

S pjesmom i plesom nastavljeno je dugo u noć. Izmjenjujući adrese i brojeve telefona razišli smo se kućama sa željom da se ovakvi susreti nastave, ako ne češće, ono barem jednom godišnje.

Seminar za mlade

Već je postala tradicija da Hrvatska katolička misija u Münchenu, u suradnji s Caritasom, organizira godišnje seminar za mlade. Ove godine bilo je to prvog vikenda u Teisendorfu – malom mjestancu u jednom od najljepših dijelova Bavorske. Tema ovogodišnjeg seminara, na koji se okupilo preko pedeset mladih, bila je: mladi i njihovi problemi. U prvom predavanju, koji je su subotu održao fra Ante Vučković, razmotren je sam pojam

„problema mladih“. Bilo je govora o uzrocima i razlozima nastajanja i postojanja specifičnih problema mladih, o mogućnostima rješavanja te o pozitivnim i negativnim posljedicama koje ti problemi nose sa sobom. Diskusija, koju je izazvalo ovo predavanje, morala je zbog ograničenosti vremena biti prekinuta.

Poslije podne fra Stipe Šušnjara je, u okviru problema mladih, govorio o problemima koji su povezani s vjerskim opredjeljenjem mladih. I ponovo diskusija koja je pomogla da se pojasni mnogo toga što je rečeno u predavanju.

Večernji susreti uz gitaru, uz stolove za tenis i u kuglani pridonijeli su boljem međusobnom zbližavanju i upoznavanju.

Sutradan smo u kapeli, koja je kao stvorena za molitvu, proslavili nedjeljni susret s Kristom. Dugo će se pamti fra Stipine riječi o „ljubavi koja je jedina kadra sjediniti ljude i riješiti probleme“.

Nakon ručka, dok smo se pozdravljali s domaćinom ove kuće, srdačno smo mu zahvalili na gostoljubivosti i otvorenosti. Na povratku u München svratili smo na Chiemsee i brodom otišli na Herreninsel pogledati prekrasni dvorac bavarskog kralja Ludwiga II.

U misiju smo stigli upravo kada je završavala Misa u crkvi sv. Pavla. Razdragani susreti s roditeljima i prijateljima te živo prepričavanje doživljenog pokazalo je koliko ovakvi susreti znače mladom čovjeku. Toni

SEoba

Žetva je evo prošla i crna jata ptica
posljednja zrna beru s umornih,
plodnih njiva.

Sve je za zimu spremno,
priroda k'o da sniva
o mrzloj muzici vjetra s njegovih
starih žica.

Krilato jato se kupi, iz dana u dan
je veće.

Na put se treba spremić,
još jednom skupiti snagu,
k sivom se vinuti nebu, napustiti
domaju dragu.

I tko zna koliko od njih više
je vidjeti neće.

Tuđina na srce će pasti k'o kamen
hladan i kruti.

Još samo jedan pogled, usklik
i zamah krila,
naprijed u silnu daljinu gdje sunca
gori plam.

Ptice, srodnice moje,
sretni bili vam puti!

Nikada tuđa zemlja vas drage
ne razdvojila!

Jadan je u tuđini onaj koji
ostane sâm.

Janko Franjić

Hrvatski mladići i djevojke iz Bavorske na proslavi svoga dana u Münchenskom „Löwenbräukelleru“

HANAU

U nemogućnosti da sami sakupimo dovoljan broj kandidata za sv. potvrdu, udružili smo se sa susjednom misijom Wetzlar i zajednički, 22. lipnja 1985. godine, imali slavlje sv. krizme u crkvi sv. Walpurgis u Wetzlaru. „Pečat dara Duha Svetoga” podijelio je biskup dr. Tomislav Jablanović, predsjednik Vijeća za inozemnu pastvu. Uz 27 krizmanika i isto toliko njihovih kumova, te roditelja i brojne rodbine koji ispuniše crkvu, na slavlju je bio prisutan naddušobrižnik o. B. Dukić, o. Marijan Kovač sa svojom skupinom odraslih krizmanika iz Hanaua, misionar o. Josip Bebić iz Giessena i još nekolicina gostiju. Obredima je ravnao domaćin o. Nikola Zovkić. Bila je to još jedna prilika za duhovno uzdizanje kao i zbližavanje i povezivanje našega rasijanog svijeta kroz očinsku riječ domovinskog biskupa. Bio je to prosjaj neba i kutak vedrine u sivilu tuđeg podneblja. Među krizmanicima iz Hanaua bio je otac i sin. U dogledno vrijeme to u našim misijama neće biti usamljen slučaj.

M. K., Hanau

Utvrđivanje u Duhu potrebno odraslima kao i mladima

Među krizmanicima u Wetzlaru bio je otac i sin iz misije Hanau. Na slici: biskup Jablanović s potvrđenicima iz Hanaua.

Otvoreno pismo prijatelju-svećeniku

Dragi prijatelju!

Ljetos mi je kod Tebe bilo vrlo lijepo. Vino ti je bilo izvrsno, a tvoja gostoljubivost je poslovična. Kao što mi je ovo dvoje ostalo u ugodnom sjećanju, tako mi je ostala u sjećanju i naša žučna rasprava (svađa) o stanju Crkve u Hrvata. Našu svađu je pratio sa zanimanjem Bunjevac-svećenik iz Subotice. O toj našoj prijateljskoj svađi (kako bi bilo dobro, kad bismo se mi svećenici međusobno, a isto tako i vjernici znali svađati – otvoreno govoriti, sve radi istine i radi Boga i naroda, bez vrijeđanja!) često razmišljam kod svoga rada u misiji kao i kod susreta s drugim misionarima. A i njemačka Crkva me potiče na to razmišljanje.

Sigurno se, dragi prijatelju, dobro sjećаш teze koju si zastupao:

– Kad bismo imali sposobne, mlade biskupe (jer nekoliko biskupskih stolica trebat će uskoro popuniti), da bi gorući problemi naše Crkve mogli biti riješeni.

Ja sam naprotiv tvrdio:

– Problem Crkve u Hrvata je u rukama svećenika i vjernika. Da smo mi bolji, angažiraniji, otvoreniji, koncilskiji, problem bi se biskupa sam od sebe riješio.

Što me ponukalo da ti pišem? Ja sam uvjeren da tvoja teza nije potpuno kri-

va, jer i u povijesti Crkve i u povijesti jednog naroda pojedinci su često puta odigrali presudne uloge. Ali ima nešto opasno u toj tezi i, čini mi se, daje to prisutno u našim misijama, a možda, ovo kažem s oprezom, i u našem narodu. Naime, mi očekujemo da će nas spasiti neki „deus ex machina” (u antiknom kazalištu označavalo je ovo božansku pojavu koja bi iznenada upadala i rješavala zaplete, sukobe), koji će riješiti sve naše probleme. Jedno takvo mišljenje vodi u pasivnost, ili u najmanju ruku u obavljanje posla na uhodani način, a odgovornost se baca na druge.

Ja se sjećam, dragi prijatelju, jednog našeg regionalnog sastanka, gdje smo raspravljali o pastoralnim problemima. Netko je tada primijetio da je hrvatskim svećenicima u Americi i Kanadi lakše okupljati vjernike, jer oni grade crkve, pa tako ljude motiviraju, a mi imamo sve gotovo. A taj nije mislio na svećenike u domovini koji nam kukaju da ne mogu pastoralno djelovati, jer su previše zaokupljeni gradnjom i prikupljanjem sredstava za gradnju. Ja još uvijek mislim da smo mi u Njemačkoj, što se pastorizacije tiče, u privilegiranom položaju.

U svezi s mojom tezom pitam se: kakve su naše misije? Žive zajednice vjere – gdje vjera nije više običaj, navika, folklor, osjećaj ili izraz nacionalne pripadnosti? Je li ta zajednica svjesna svoje odgovornosti? Je li ona odlučuje preko svojih članova o životu i radu misije,

župe? Ili je sve u rukama svećenika? Pomažemo li mi ljudima da dođu do kršćanske zrelosti ili smo zapreka tome? Naše misije slave godišnjice – dakle, imaju neku prošlost – jesu li one odgojile zrele kršćane? Ili još uvijek sve ovisi o svećeniku? A zar je on nepogrešiv i zar može biti svuda i sve znati? Tko će nje ga upozoriti na nedostatke i promašaje?

Jedna portugalska misija već tri godine nema svećenika, a postoji. Organizira sv. Misu, prvu pričest i sl. Bi li tako nešto bilo moguće i kod nas? Ne znam.

Ne radi se o tome da samo imamo misijsko župno vijeće i da tako udovoljimo crkvenim propisima, nego da u smislu „Dekreta o službi i životu svećenika” radimo, jer u Dekretu stoji: „Oni (svećenici) trebaju iskreno priznavati i unapređivati dostojanstvo laika i vlastitu ulogu koja laicima pripada u poslanju Crkve.”

Eto, dragi prijatelju, kako sam dalje razmišljao i o našem razgovoru. Bilo bi zanimljivo čuti, što drugi o tome misle. A ukoliko ti i dalje misliš da si u pravu, onda ću ja početi moliti da ti postaneš biskup, pa da tako riješiš mnoge probleme Crkve u Hrvata, bar u domovini, a dok se to ne dogodi, želim ti u tvom revnom, angažiranom djelovanju Božji blagoslov.

Tvoj prijatelj

M. Pejavić

KEVELAER

Tristo i pedeset godina postojanja Hrvatskog križa u Hrvatskoj ulici

Petog listopada, kao što je i uobičajeno za ovo doba godine, uputili smo se u pravcu Kevelaer-a, u pravcu gradića, za koji nas posljednjih godina vežu duboke uspomene, uspomene, koje kod nas hrvatskih hodočasnika bude još dublja sjećanja; sjećanja, koja zadiru duboko u povijest našeg i evropskog naroda. Po programu i ovaj put smo se trebali susreti s Hrvatskim križem u Hrvatskoj ulici - Kroatenstraße - gdje smo se trebali pomoliti, ali isto tako podsjetiti na jedan nemili događaj iz naše tragične

Ovaj križ stoji kao spomen na Križni put hrvatskog naroda. Molimo pred njim da se nikad ne ponovi ono, što se ovdje zbilo. 1635 - 1985
Dieses Kreuz steht als Erinnerung an den Kreuzweg des kroatischen Volkes. Beten wir, daß es sich nie wiederholt, was hier geschehen ist.
- Hrvatski hodočasnici -

Podno „Hrvatskog križa“ u Kevelaeru postavili su hrvatski hodočasnici ove godine ovu spomen-ploču

povijesti. Na današnji dan sjećali smo se i tog, da ovaj Križ stoji tu već tristo i pedeset godina.

Prijašnjih godina, čuli smo i takve misli, koje su ciljale na nelogičnost okupljanja hrvatskih hodočasnika na mjestu, gdje su njihovi preci počinili nešto, što u ljudsku povijest biva upisano riječju ubojstvo, zločin. Nismo dijelili mišljenje takvih, pa smo se na jednoj od naših sjednica odlučili za podizanje spomen ploče s hrvatskim natpisom. Nismo se stidjeli tog djela, jer smo znali, da ga nisu počinili naši preci, nego prvotno oni, koji su ih na to prisilili, koji su ih tisuće kilometara daleko od njihove domovine Hrvatske doveli na bojište, kako bi se u Tridesetogodišnjem ratu borili za tuđe interese. Ne bismo htjeli filozofirati nad tim nemilim činom, ali bismo htjeli podsjetiti i na to, da je moguće počinuti nešto, što se u biti ne želi, što u biti počinocu nije svojstveno. Nitko na svijetu nema pravo predbaciti nama, da smo na ovom mjestu počinili zločin. Tko to čini, taj nema uvida u povijesnu znanost i njezine zakone istraživanja, taj ne zna, da

povijesna metoda istraživanja osim posljedica traži i uzroke. Sami goli fakti ne govore ništa, oni su čista kronologija, a povijest je znanost, koja mnogo dublje zadire od običnih događaja. Svjesni tog odlučili smo se podići spomen ploču s natpisom, koji bi s par riječi trebao izraziti naše poglede na taj nemili čin. Zgražamo se nad činom, ali smo duboko svjesni i toga, da je on i naša tragedija, tragedija Naroda, koji je kroz povijest tražeći vlastiti identitet lagano ginuo na evropskim poprištima za tuđe interese, za interese pohlepnihi osvajača, koji danas često kao velike povijesne ličnosti slove. Pomišljali smo i na to, da će poneki stanovnik Kevelaer-a nezadovoljan tekstom, upitati se, što on uopće želi reći. A to nam je i bio cilj. Željeli smo da i drugi u tom događaju, u tom spomeniku osim jednog nemilog povijesnog događaja vide i samu povijest.

Inače, tog sunčanog listopadskog dana, misno slavlje predvodio je biskup Ivo Gugić u pratnji gospodina Stankovića, koje je fra Pavo kao organizator ovaj put pozvao.

Lam

Kratke vijesti

Čovjek čovjeku brat?

Od svršetka drugog svjetskog rata u Evropi i od američkog atomskog bombardiranja japanskih gradova vođeno je u svijetu ni manje ni više nego 159 ratova. Od kraja prošle godine ne prestaje se voditi 30 ratova. Ljudi kao da nisu ništa naučili od velikog svjetskog ratnog sukoba. Ratovi najčešće haraju u Istočnoj i Jugoistočnoj Aziji, u Africi i na Bliskom istoku. Žrtve ratnih obračuna su, uz vojnike, starci, djeca i žene. Od drugog svjetskog rata na ovamo poginulo je u 159 sukoba 30 milijuna ljudi. U modernom, civiliziranom svijetu 30 milijuna ubijenih! Kad bi poštivanje čovjeka raslo s napretkom tehnike, sve bi bilo drukčije. A poštivanje ljudskog života usko je vezano s poimanjem i prihvaćanjem Boga.

Albanija neslavno prednjači

U borbi protiv svake vrste religije, a posebno kršćanske, danas neslavno prednjači „Socijalistička Narodna Republika Albanija“. Otkada je 1946. godine „Albanska partija rada“ preuzela svu vlast, nastupili su za sve vjeroispovijesti, a naročito za katoličku, užasno teški dani. Dosada je ubijeno ili pomrlo u albanskim zatvorima: 7 katoličkih biskupa, 90 redovnika, 60 biskupijskih svećenika, 8 redovnica i 10 sjemeništara. Pretpostavlja se da su svi (malobrojni!) svećenici u zatvorima. Iako albanski ustav od

1976. godine garantira slobodu govora, tiska, udruživanja i javnih demonstracija kao i nepovredivost osobe i stana, u drugim članovima tog istog ustava sva su ta prava suzena. Tako u članu 37 stoji: „Država ne priznaje nikakve religije...“, a u paragrafu 55: „Fašistička, antidemokratska i religiozna... agitacija i propaganda... kažnjava se lišavanjem slobode u trajanju od tri do deset godina“.

U svibnju 1980. godine krstio je isusovac N. Luli, na zamolbu svojih rođaka, novorođene dvojke. Majka te djece osuđena je zbog toga na osam godina prisilnog rada, a isusovac Luli na doživotnu robiju.

Unatoč stravičnim progonima kršćana, promatrači albanske scene zamjećuju vidan porast religioznosti, posebno kod mladih.

U Njemačkoj sve više samoubojica

Oko 200.000 ljudi u SR Njemačkoj pokušava svake godine počinuti samoubojstvo. Najčešće su to starija čeljad te mladi između 15 i 20 godina života. Većina se ipak spasi, no za 14.000 svaka pomoć stigne prekasno. To znači da od vlastite ruke u ovoj zemlji pogine više ljudi nego u svim prometnim udesima.

Najredovitiji povod za samoubojstvo: nepodnošljiva osamljenost i nemogućnost nadvladavanja poteškoća. Očito je da i u ovom bogatom društvu ima puno ljudske bijede i da dobra materijalna situiranost ne rješava svih duševnih problema. „Ne živi čovjek samo o kruhu“ (Isus).

AACHEN

Misa na radiju hrvatski i njemački

Svake nedjelje prenosi WDR i NDR (zapadno i sjeverno-njemački radio) sv. Misu ili Službu Božju od 10 – 11 sati na njemačkom jeziku za kotlike i evangelike, naizmjenično. Poznato je da mnogi Nijemci, a posebno stariji, bolesni i putnici, rado slušaju ovakve prijenose.

22. rujna 1985. bilo je nešto neuobičajeno, sasvim novo i strano njemačkom uhu. Sv. Misa je prenošena iz Aachena, iz crkve sv. Petra, ali ovoga puta na hrvatskom i njemačkom jeziku. To je vjerojatno prvi slučaj u Njemačkoj da se Služba Božja, koja je predviđena za Nijemce, prenosi na jednom njima stranom jeziku. Crkva je te nedjelje bila puna. Možda više Hrvata nego Nijemaca. Izmijenjivale su se hrvatske i njemačke crkvena pjesme, isto tako molitva i Riječ Božja, a pjevalo se i na latinskom. Propovijed je bila na njemačkom u obliku dijaloga. Propovijedali su dr. Toni Jansen, njemački župnik, i fra Mato Kljajić, misionar. Ovaj oblik propovijedi trebao je biti znakovit de bi se vidjelo, kako se shvaća suživot Nijemaca i gastarbaitera, suživot naroda – kao dijalog, međusobno obogaćivanje, susretanje, ali i otvorena pitanja i kritika.

Ništa nije bilo namješteno, nego veselo i dostojanstveno, kao i inače. Kod naših se opazio ponos i radost što su to doživjeli, a kod Nijemaca čuđenje i odobravanje.

Nijemci su to i izrazili kod slavlja u dvorištu, gdje su mogli razgledati izložbu o

Na Misi koja je bila dvojezično prenošena preko radija sudjelovalo je mnoga Hrvata i Nijemaca

radu misije u riječi i slici, isto tako i ručne radove, a i tjelesno se okrijepili.

Reakcije na ovu Službu Božju

Iz Aachena – sa strane Nijemaca koji su bili u crkvi a i kod kuće, a i naših, samo pohvale. Iz Kölna je nazvao pater dr. Hermann-Josef Burbach, opunomoćenik kod WDR-a ispred biskupa NRW, inicijator ovog pothvata i zahvalio srdačno na lijepoj Službi Božjoj. To je učinio sigurno na osnovu reakcije koju je primio, a i po svome osobnom uvjerenju. Mora se napomenuti da je ovo za njega bio riskantan pothvat. Ali poslije ovakvih reakcija i ohrabrenje da se s ovim nastavi, možda, i s drugim narodima.

Stigle su i tri pismene reakcije – tele-

fonskih je bilo mnogo više – po imenima sudeći, radi se o Nijemcima. Evo što piše gosp. K. Kretschmar (31, student) iz Schwelma:

„Poštovana redakcijo, gotovo nevjerovatno da je i tako nešto moguće jednom njemačkom radio-odašiljaču na tako lijep i jasan način, iako sa strancima i djelomično na njihovom stranom jeziku: hrvatskonjemačka Služba iz sv. Petra u Aachenu, danas u 10 sati. Treba zahvaliti stranom svećeniku za izvrsnu propovijed i voditelju koji je u uvodu a i kasnije, davao potrebna tumačenja. Također veličanstveno pjevanje na oba jezika. Tako nešto moralo bi ipak biti i češće moguće na radiju (i televiziji?!), misli vaš slušatelj s prijateljskim pozdravima.”

M. K.

Tko životu oduzme križ, oduzeo mu je i krunu.

W. Goes

Vjera je u svijet unijela ne samo smisao nego i radost.

P. Claudel

Ako po jednom čovjeku dođe u svijet malo više dobrote i ljubavi, malo više svjetla i istine, život mu je imao smisla.

A. Delp

Što čovjek u Boga čvršće vjeruje, to se manje ljudi plaši.

Svoj život ne možeš ni produžiti ni proširiti, ali možeš produbiti.

G. Fock

Začuđuje kako ljudi o najvažnijim stvarima u životu tako malo razmišljaju.

G. Greene

Aforizmi

Ne budi zadovoljan ničim što je manje od Boga.

M. Ward

Ne bacaj kamenje u bunar iz kojega si pio.

Talmud

Zle oči i zla savjest ne podnose svjetlosti.

Bol je često bolji učitelj nego uspjeh.

Pijo XII

Gdje se čovjek sam sebi klanja, zvoni mrtvačko zvono slobodi.

A. Toynbee

U dobru čovjeku Bog hoda svijetom.

Za velik dio ljudi puno je teže prešutjeti glupe nego izreći pametne misli.

Kumar

Ima kradljivaca koje ljudski zakoni ne kažnjavaju, iako ljudima krađu ono najdragocijenije – vrijeme.

Napoleon I.

Tvoje je ime uzalud uneseno u matice krštenih, ako se ne nalazi u knjizi života.

A. Silesius

Imati, a ništa ne davati u nekim je slučajevima gore nego krasti.

Pametniji popušta! Žalosna istina koja potvrđuje da ludost vlada svijetom.

Ebner-Eschenbach

Gola istina je bolja od pozlaćene laži.

Handel

Čovjek je obično onakav kakvim druge smatra.

Faber

STUTT GART

„Obuci nas u svoje svjetlo”

Vokalno-instrumentalni sastav „5D” iz župe Gračani u Zagrebu gostovao je u Stuttgartu 20. listopada. Dan ranije nastupili su u našoj misiji u Ludwigsburgu i održali duhovno-zabavni program, na kojem su oduševili i mlado i staro. Dvorana ludwigsburgške misije bijaše premalena za sve koji su željeli čuti i vidjeti ovaj popularni sastav.

U Stuttgartu, glavnom gradu njemačke pokrajine Baden-Württemberg, bili su mladi iz Zagreba gosti Hrvatske katoličke misije. Održali su duhovne koncerte na 3 različita mjesta pod naslovom „Obuci nas u svoje svjetlo”, a na četvrtom mjestu i zabavnu večer. Mladi, jedinstveni i perspektivni sastav iz Gračana koji se sastoji od petero braće i sestara DUBROVIĆ, prvi put su nastupili 1979. god. u Karinu kod Zadra u povodu 550. obljetnice dolaska franjevacu u Karin. Do sada su odražali 215 koncerata diljem domovine, Austrije, Njemačke. Nedavno su nastupili i na XV festivalu sakralnog stvaralaštva u Krakovu, Poljska. Članovi sastava su Marija, Toni, Mira, Krešimir i Zvonimir. Sviraju flautu, trubu, harmoniku, gitare, orgulje i bubnjeve. Sve što znaju svirati naučili su sami. U ovoj godini glazbe izdali su i kasetu pod naslovom „Obuci nas u svoje svjetlo”. Hrvatske vjernike u Stuttgartu, a tog dana slušalo ih je oko 2.500, mladi iz Zagreba u jednu riječ, oduševili. Osvojili su srca ljudi, a posebno djece i mladih koji su ih s pozornosti pratili. Najstarija Marija odlično je vodila kroz program, potičući ne samo na slušanje skladbe nego i na razmišljanje o tekstovima koji govore o Kristu, miru, prijateljstvu... Najdirljivije je bilo navečer u prostorijama misije kada je i šesti član ove obitelji, mala Zrinka (ima samo 4 godine) zapjevala s braćom i sestrama pjesmu „Majčine oči”. Kod mnogih u dvorani potekle su suze.

Ostavila je ova mlada i perspektivna zagrebačka grupa snažan duhovni pečat u ovoj misiji, u ovom gradu, u ovoj zemlji tuđinskoj.

Mv.

Naša stuttgartska HKM organizirala je povodom centralne proslave 1100. obljetnice smrti sv. Metodija hodočašće u vječni grad Rim. Interes za to hodočašće bio je među

Popularni „5D” – braća i sestre Dubrović, za vrijeme nastupa u prostorijama stuttgartske misije

Hrvatima u Stuttgartu vrlo velik. Ograničen broj mjesta bio je stoga u najskorije vrijeme popunjen. Sretnici, koji su uspjeli osigurati mjesto, nestrpljivo su i s napetošću čekali na dan polaska. Krenulo se u četvrtak, 10. listopada, u večernjim satima. Nakon molitve za sretan put autobusom su se orile pjesme – molitve i pjesme, koje rado i često pjevamo. I tako uz pjesmu, šalu, razgovor i san propuтовасмо tu noć i stigismo u Firenzu. Nakon jednoiposatnog odmora u tom prekrasnom gradu, vožnju nastavismo prema gradu u kojem smo već danima prije u svojim mislima odsjeli. Negdje u ranim popodnevnim satima slijedećeg dana (petak, 11. listopada) stigismo u naše odredište: Rim – Via Nazionale! Puni iščekivanja i nakon prvih „umjetničkih” prilika sporazumijevanja s osobljem, krenusmo u obilazak grada.

Južnjački ugođaj, živahnost i toplina rimskog podneblja oživjeli su i odvucli naše misli i na suprotnu obalu Jadrana – u lijepu našu domovinu. Puni utisaka, dojmova i doživljaja te u iščekivanju sutrašnjeg susreta a našim kardinalom Kuharićem, na Misi u crkvi sv. Ivana Krstitelja, zatim prijema kod pape Ivana Pavla II, pošli smo na počinak.

Misa s kardinalom Kuharićem za nas je uvijek posebno svečan doživljaj. Crkva sv. Iva-

na Krstitelja bila je tog prijedopodneva Hrvatska u malom. Hodočasnici iz cijele domovine i mi izvan nje zahvalili smo zajedno Bogu za svetu braću, koja su mnogo pridonijeli proširenju Evanđelja i kulture među slavenskim narodima. Njihov utjecaj bio je znatan i u našoj Dalmaciji, Hrvatskom primorju, Istri i Krbavi. Sveta braća zadužuje slavenske narode, davši im pismo, prve knjige i književni jezik. Zbog upotrebe slavenskog jezika u misnom slavlju i širenju Evanđelja, bili su čak tuženi papi Hadrijanu II., koji ih je međutim očinski salušao, blagoslovio i odobrio njihov rad.

Mi Hrvati im posebno zahvaljujemo na staroslavenskom pismu GLAGOLJICI, najdragocijenijoj baštini i kulturnoj tekovini Hrvata. – Njom je napisan naš nastrariji nađeni spomenik „Baščanska ploča”, na kojoj se spominje prvi put Zvonimir kralj Hrvata, a tim pismom je napisana i prva hrvatska knjiga „Misa po zakonu rimskog dvora” (1483.).

Vrhunac toga dana bio je ipak susret s papom. Sama pojava i trenuci, provedeni u blizini Petrovog nasljednika, velik je i dugo očekivan doživljaj svakog hodočasnika. Na ovom mjestu se ipak moram osvrnuti na pitanje mnogih: Zašto je papa svoj glavni govor držao na francuskom jeziku, koji je neznatna manjina razumjela. Velika je šteta da iz njegovih usta nismo razumjeli ni riječi o djelima Ćirila i Metodija, koje je on sam (1980.) proglasio suzaštitnicima Evrope.

U nedjelju, poslije svečane sv. Mise s papom, opet se pomolismo za sretan povratak te krenusmo prema Stuttgartu. Za nama ostade nezaboravni grad s prekrasnim crkvama, fontanama, katakombama, velebnim koloseumom i drugim spomenicima koji nose tisućljetnu kulturu jednog naroda, pozivajući nas pozdravom „dođite opet”!(AZ)

Stuttgartski sudionici na Ćirilo-metodskoj proslavi u Rimu pred bazilikom Sv. Pavla

Socijalni savjetnik...

Stambeni doplatak (Wohngeld)

Stan može biti skup, često i preskup za domaćinstva s niskim prihodima.

Zbog toga država odobrava pomoć za stanovanje, stambeni doplatak ili WOHN GELD.

Taj doplatak se odobrava ne samo za unajmljeni stan, nego i za jednu sobu, ukoliko se radi samo o jednom stanaru.

Osim toga, nije važno da li se stan nalazi u staroj ili novoj kući i da li je ta kuća privatno ili društveno vlasništvo.

Stambeni doplatak (Wohngeld) nije nikakva milostinja koju država daje, nego PRAVO svakoga onoga koji ispunjava uvjete predviđene Zakonom o stambenom doplatku (Wohngeldgesetz).

Zbog toga to pravo treba i koristiti i na taj način smanjiti izdatke vezane uz stan i stanovanje.

Da li se ispunjavaju uvjeti za dodjelu stambenog doplatka ovisi o:

1. broju članova domaćinstva,
2. visini prihoda domaćinstva i
3. visini stanarine.

1. Tko su članovi domaćinstva?

Članovi domaćinstva su:

- supružnici (muž i žena), njihovi roditelji i njihova djeca, pa i posvojena (adoptirana), te pastori;
- braća i sestre, ujak ili stric, tetka, roditelji jednog supružnika;
- ostali rođaci predviđeni Zakonom.

Važno je da članovi domaćinstva žive zajedno u jednom domaćinstvu. Kao član domaćinstva broji se i onaj član koji je privremeno odsutan na pr. zbog liječenja, vojske i t. d. To isto vrijedi i za studente, koji doduše ne stanuju u roditeljskom domaćinstvu, ali su uz to domaćinstvo još uvijek vezani.

Nakon smrti jednog člana domaćinstva, broj članova se računa 24 mjeseca poslije smrti, kao da dotični i nije umro. Dakle 24 mjeseca poslije smrti jednog člana, broj članova domaćinstva ostaje isti.

Ukoliko se prije isteka ova 24 mjeseca mijenja stan, onda se umrlog člana više ne uzima u obzir. Ukoliko se međutim broj članova domaćinstva povećao, na pr. rođenjem djeteta, umrlog člana se također više ne uzima u obzir.

2. Koliko iznosi dozvoljena visina prihoda domaćinstva?

U ukupan godišnji prihod domaćinstva računa se:

- plaća;
 - novac za nezaposlenost (Arbeitslosengeld), bolesnički novac (Krankengeld);
 - penzije i mirovine te
 - dječji dodatak.
- Od tog ukupnog godišnjeg prihoda mogu se odbiti:
- slobodni iznosi (Freibeträge) za djecu koja žive u domaćinstvu i to u visini zakonskog dječjeg dodatka;
 - slobodni iznosi za svako dijete mlađe od 12 godina po 100.- DM mjesečno za roditelje, koji sami stanuju s djecom;
 - takozvane Werbungskosten i to paušalno najmanje DM 47.- mjesečno;
 - slobodni iznosi za određene grupe, kao na primjer teške invalide: mjesečno DM 200.- ukoliko im je radna sposobnost smanjena za najmanje 80%;
 - troškovi uzdržavanja.

Od preostalog iznosa može se paušalno odbiti u pravilu 6%. Taj se postotak povećava na:

12,5% kod članova domaćinstva koji plaćaju doprinose za zakonsko bolesničko osiguranje ili doprinose za zakonsko penzijsko osiguranje ili porez na zaradu;

20% kod članova domaćinstva koji plaćaju doprinose za zakonsko bolesničko osiguranje i zakonsko penzijsko osiguranje, ili porez na zaradu i k tome doprinose za zakonsko bolesničko ili penzijsko osiguranje;

30% kod članova domaćinstva koji plaćaju porez na zaradu te doprinose za zakonsko bolesničko i penzijsko osiguranje.

3. Što se sve računa u visinu stanarine?

U stanarinu se računaju još i:

- troškovi potrošnje vode;
- troškovi za otpadne vode i odvoz smeća;
- troškovi osvjetljenja stubišta.

U visinu stanarine ne spadaju:

- troškovi centralnog grijanja i tople vode,
- troškovi korištenja namještaj (namještaj; hladnjak, stroj za pranje rublja);
- troškovi korištenja garaže ili mjesta za parkiranje vozila.

To su, eto, tri najvažnija elementa za ostvarivanje prava na stambeni doplatak.

Kako doći do toga novca?

Ovaj doplatak, kao u ostalom i svaki drugi, možete dobiti jedino ako postavite odgovarajući zahtjev. Zahtjev se postavlja na propisanom formularu kod nadležnog ureda (Wohngeldstelle) općine, grada ili kotara.

Zahtjev obično postavlja onaj član domaćinstva koji ostvaruje prihod (u pravilu otac ili majka).

Stambeni doplatak (Wohngeld) odobrava se samo od onoga mjeseca u kojem je postavljen zahtjev, ne unazad, i to samo za jednu godinu. To znači da, ukoliko ispunjavate uvjete, morate svake godine postaviti zahtjev za produženje davanja i to od prilike dva mjeseca prije isteka odobrenog doplatka.

Na taj način ćete spriječiti da dođe do prekidu tekuće isplate doplatka.

Na vaš zahtjev nadležna ustanova donosi rješenje. I ovo, kao i svako drugo rješenje, sadrži odluku, obrazloženje i pouku u pravnoj pomoći.

Podnosilac zahtjeva dužan je nadležnoj ustanovi sve do isteka vremena za koje je odobren doplatak prijaviti svaku promjenu koja je od važnosti za dobivanje stambenog doplatka (broj članova obitelji, povećanje prihoda domaćinstva itd.).

Visina se stambenog doplatka u pravilu kroz godinu dana ne mijenja. No moguće je tijekom te godine postaviti zahtjev za povećanje doplatka ukoliko se:

- poveća broj članova domaćinstva na pr. rođenjem djeteta;
- poveća stanarina za najmanje 15%;
- smanji prihod domaćinstva za najmanje 15%.

I na kraju ću na jednom primjeru pokušati prikazati, kako se izračunava stambeni doplatak i to za obitelj s dvoje djece:

Obitelj: supružnici s dvoje djece.

Prihod: oba supružnika rade, oba plaćaju doprinose za zakonsko bolesničko i penzijsko osiguranje te porez na zaradu.

(nastavak na sl. str.)

(nastavak s prednje str.)

Stan: unajmljen, sagrađen 1966. godine, s centralnim grijanjem i ku-paonicom, u gradu s 300 000 stanovnika.

Mjesečni prihodi	muža DM	žene DM
(s dječjim doplatom)	1990,-	720,-
- Werbungskosten paušalno	47,-	47,-
- slobodni iznosi na djecu	150,-	-
	1793,-	673,-
- paušalni odbitak (30%)	537,-	201,-

mjesečni prihod domaćinstva 1.728,- DM

mjesečna stanarina 490,- DM

Stambeni doplatak mjesečno 117,- DM

Ovaj stambeni doplatak od 117,- DM dobije se iz tabele za četiri člana domaćinstva kod ukupnog prihoda domaćinstva od više od 1720 do 1740 DM, kod mjesečne stanarine od više od 480 do 500 DM.

Nadam se da te shvatili srž ovoga prava kojim se i Vi možete koristiti. U razgovoru s klijentima često puta moram ustanoviti, da se stambeni doplatak uspoređuje sa socijalnom pomoći, pa se mnogi boje tražiti zbog mogućih posljedica. Zato moram jasno reći da stambeni doplatak ne maveze sa socijalnom pomoći, pa se ne morate bojati nikakvih negativnih posljedica.

Upravo sam ovih dana čuo na televiziji da se isplati pričekati s postavljanjem zahtjeva za stambeni doplatak do 1.1.1986. Naime, od početka iduće godine slobodni će iznosi (Freibeträge) biti veći. To znači da će veći broj domaćinstava ispunjavati uvjete i da će za mnoge stambeni doplatak biti veći. Ovo-ga puta se zaista isplati pričekati.

Na kraju Vam želim puno sreće kod postavljanja zahtjeva. Ukoliko Vam nešto ne bude jasno ili se nađete u doumici, vrata Vašeg socijalnog ureda uvijek su Vam otvorena, a Vaš socijalni karitasov radnik uvijek spreman pomoći.

Ivan Šarić, dipl. socijalni radnik

Knjige knjige knjige...

Vrijedna, a besplatna knjiga

U mnogim čitaonicama karitasovih socijalnih ureda za naše ljude u SR Njemačkoj može se na stolovima vidjeti velik broj primjeraka knjige „Djeca i mi”. Knjiga je besplatno ponuđena, ali, eto, naš je svijet ne uzima niti čita. Šteta! A radi se o zbilja vrijednoj i praktičnoj knjizi koji bi izvanredno dobro došla svima koji se bave odgojem djece. Ilustrirano je s mnogo lijepih i poručljivih crteža, pa se lako čita i „gleda”.

Knjigu „Djeca i mi” napisala su dva njemačka psihologa, a na hrvatski su je jezik vrlo dobro preveli naši socijalni radnici Ivan Šarić iz Heilbronna i Vinko Stjepandić iz Reutlingena. Izdao ju je Landkreistag Baden-Württemberg u suradnji s njemačkim Caritasom, uz novčanu pomoć Saveznog ministarstva za rad i socijalni poredak kao i Ministarstva za socijalne poslove pokrajine Baden-Württemberg još 1980. godine.

Renate Treiber i Eva Hamann, pisci ove knjige, uspjele su na vrlo praktičan i zanimljiv način dati korisne odgovore na pitanja vezana uz odgoj i razumijevanje djece. U pedesetak kratkih tema, na stotinjak stranica, obuhvaćeni su najčešći problemi i nesporazumi koji se javljaju u razvoju jednoga djeteta i date upute kako postupiti u konfliktnim situacijama do kojih tako često, posebno u naše vrijeme, dolazi na relaciji dijete-roditelji.

Da li, i kako, dijete kažnjavati, kritizirati, da li mu davati džeparac, što činiti kada krade i laže, kad ne uči, koliko dugo smije gledati televiziju, koliko igrati, kako mu pomoći kad nastupe psihosomatske poteškoće, kad dijete zaostaje u razvoju, kad počne pušiti, piti, drogirati se, ljubakati, bježati od kuće – sve su to pitanja koja se javljaju i u našim obiteljima. Što u takvim slučajevima poduzeti, učiniti? Teško je dati gotov odgovor. „Djeca i mi” to ni ne pretendira, ali pruža veliku pomoć svima koji se muče s problemima odgoja djece. Zato bi je morali imati, čitati i proučavati svi naši roditelji koji imaju maloljetnu djecu. I ne samo oni! Začuđuje kako je knjiga naišla na tako malen odjek u našoj javnosti, iako se može besplatno nabaviti u svim karitasovim savjetovalištima po našim misijama. Iv.

Dvije vrijedne i korisne knjižice

Hrvatski salezijanski provincijalat u Zagrebu izdao je, kao prilog Godini mladih, dvije vrlo zanimljive knjižice: „Želim postati netko” i „Nemirne godine”. U knjižicama je na vrlo pristupačan način obrađena problematika s kojom se susreću mladi naših dana tako da će je s velikom koristi čitati svi oni mladi koji nastoje otkriti dublji i ozbiljniji smisao života. Knjižice su vrlo lijepo prevedene s talijanskoga izvornika, a mogu se naručiti u Hrvatskoj katoličkoj misiji Pforzheim, Zerennerstr. 17, 7530 Pforzheim, tel.: 072 31 / 35 55 60.

Biti siromašan

Bit siromašan. Ne znaš što je to?! Siromašan poput milijuna u siromašnim zemljama. Ne znaš što je to?!

Onda razori svoju kuću pa sagrađi kolibu od lima, eternita, blata ili ljepenke. Bez spavaće sobe i bez kućnog bara. Fotelje i naslonjače zamijeni daskama i sanducima. Odstrani auto, TV, radio. Isključi struju, telefon, plin i vodu. Novine i stereo uređaj, hladnjak, zamrzivač, sve to više ne dolazi u obzir. Više nema ni lijepih haljina. Kad oboliš, nitko ti neće dovesti liječnika. Neće biti ni apoteke, ni bolnice.

Kad postaneš takav siromah, hoćeš li ljubiti one koji svime obiliju, ali ne žele dijeliti? Naučit ćeš mrziti bogataše. – Bojim se da se ovo događa u mnogim zemljama. P. Bosmans, „Živjeti je radost”.

Novi socijalni radnik u Hannoveru

Poslije upornog rada i zahtijevanja Hrvatskoj je kat. misiji (p. L. Jeđuđu) uspjelo opet zaposliti jednog socijalnog radnika za područje misije Hannover. Novi socijalni savjetnik gosp. **Rudolf Kopjar**, raditi će u prostorijama Hrv. misije u Schöneworth 6, tel.: (05 11) 70000 29.

Gosp. Kopjar rođen je 12. rujna 1957. u Remetincu (Hrv. Zagorje), studirao je teologiju u zandonjemačkom Eichstättu, a studij socijalnog rada (pedagogije) završio je u Esslingenu gdje je i diplomirao koncem srpnja 1985. g. Od 1. rujna ove godine stupio je na dužnost u misiji Hannover.

Rudolf Kopjar

Čudna oklada

Jozo skoči u pet iz postelje, pripravi doručak pa probudi ženu, koja onda sprema djecu za školu pa i sama ide raditi. „Bog s tobom i dicom, Mare, ja od!“ Na rastanku se ne ljube, ali Mara nikad ne zaboravi rukom načiniti križ Jozi na čelu. Jozo pogladi uspavano lice malog Perice pa ode.

Jutro je Svih Svetih, kao obično, mrak i magla po gradu. Po ulicama u tami bliješte bezbrojne reklame. Velegradske ponude erotike, seksa i požuda svake vrste dižu glas kao piljarice. Gradske crkve se skućile u mraku kao kosturi izumrlih dinosaura i drugih praživotinja. „Zar smo mi kršćani posve izumrli?“ pita se Jozo. „Okolo nas moderni pogani. Ma tko je ovdje budala? Ja koji virujem u Boga, il svi ti glasni materijalisti velegrada?“

Na radnom jestu sluša Jozo psovke najniže vrste. Mlađi radnici se hvale sa svojim nećudorednim doživljajima, dok publika urla od užitka. Jozo je kojiput pokušao spriječiti najgore, ali to je kao da nepušač nagovara druge da više ne puše. Nijemci i drugi mu se smiju: „Gle zaostalog katolika s Balkana!“

Na povratku s posla Jozo misli na riječi oca fra Jure. „Frano, govori Gospodin, ustani pa izgradi srušenu crkvicu svetog Damjana!“ Ali usred poganske okoline što valja savjet oca fra Jure? Tko još nešto drži do svetaca, kojih se danas Crkva sjeća?

Poznam Jozu dok je još stanovao u barakama svoje firme. Mučio se, kuhao i prao sam, pa slao svaku marku ženi u Sinj, koja je baš onda rodila Ivanku. Kad je uspio naći stančić, pa dovesti obitelj u Njemačku, razvedrio mu se osamljeni život, a Bog im ubrzo poklonio još tri sina. Kad sam ih prije sedam godina sreo na ponoćki pa upitao zašto nisu otišli za Božić kući, Jozo veli: „Da prosti, palo eto ženi na pamet da rodi Pericu, pa smo tu ostali!“

Bistrog razuma, iako slabo školovan, Jozo je imao o Bogu i životu svoje čvrsto uvjerenje. Kao većina Sinjana, koji su se nekoć Gospi zavjetovali pa do danas održavali „alku“, Jozo je ostao vjernan predaji otaca. Nikad nije bio član

sumnjivih stranaka, niti je davao potpis ispod „odličnih ponuda“ trgovačkih predstavnika, a kad bi na vrata pokućali „svjedoci Jehove“, rekao bi: „Hvala, ja imam svoju vjeru“, pa bi im zalupio vrata pred nosom.

Na kolodvoru Jozu dočekala Mara s djecom pa su zajedno otišli na svečanu Misu. Kod ispovijedi se Jozo tuži fra Juri o svojim problemima. „Sinko, slušaj ti sad lipo Misu, pa dođi drugi dan da o svemu bratski govorimo!“

Iza „crne mise“ na Dušni dan sjelo njih obadvoje u sakristiju, a sestra im Vida donijela na stol malo vina i kolača. „Znam, Jozo, teško je plivati proti struje. To je naporno, al te dovodi do izvora!“ „Fra Jure, gledajte oko sebe. Kad sidneš prid njiof televizor, govore samo o seksu, profitu i autu, al ritko ćeš čuti koju kršćansku riječ!“ Fra Jure zagriže u izvrnu štrudlu sestre Mire: „Ne prituj, sinko! Ima više vire na svitu neg misliš!“ „Fra Jure, Vi čitate naše novine pa znate dobro, što misle doli o Crkvi i viri – a nisu ni oni baš svi budale!“ Fra Jure se ljuti: „Jesi li ikad čuo da mesar pravi dobre cipele? Nit je to učija, nit mu je to zanat. A naši ateisti govore o Crkvi ka' da su stručníjaci! Jesu smišni, nema što.“ Jozo se ne da: „Znate, bolje neg ja, fra Jure, kako malo ljudi na svitu danas ide u crkvu. Nema više vire međ narodom!“ „Imaš pravo, Jozo, svit je danas posta' poganski, moraćemo ga misionirati ka' nekoć Afriku. Al očemo li se okladiti?“ „A o što da se kladimo?“ Ako pronađem ovdje u Frankfurtu bar tri znaka kršćanstva, ti si izgubija!“ zaključuje fra Jure. „Pristajem! Udri u šaku, fra Jure“, odvratila Jozo. „A što's mi dat ako dobit okladu, Jozo?“ „Ako izgubim okladu, daću ti malog Pericu u fratre! Al ako ti izgubiš, kupi ćeš Perici najlipši bicikl koji postoji!“ „Evala, Jozo, daj ruku!“

Par dana kasnije povede fra Jure brata Gabru u grad da mu bude svjedok. Prolezeći skidaju šešir pred svakom crkvom, prekriže se, pa idu dalje. Ali nitko im se ne smije, neki dapače kradom i sami naprave križ. U kapucinskoj crkvi usred velegrada nađu stotinama građana na Misi i u sabranoj molitvi, a znaju oba dobro da je to tako u svim crkvama na svijetu, od Zagreba, Rima do Pariza i New Yorka. „Evala, to je prvi bod za te, Jure!“, priznaje fra Gabro.

Na kolodvoru sjednu u restoran na zakusku, skinu kape i pomole se. Narod se najprije čudi, ali onda se mnogi gosti i sami potajno prekrste prije jela. „Velečasni“, doleti do njih naša konobarica iz Zagreba, „kaj ne dojdete svaki dan k meni na gablec? Svi gosti bi se pomolili i pustili me na mir!“ Fra Gabro veli: „I drugi bod za tebe!“

Oko glavnog kolodvora opaze više grupa starih i mladih ljudi. Jedni nose natpise „Rim“, drugi „Lourdes“, treći „Fatima“ i sve tako redom. „Vidiš, Gabro, tako ti je to na cilom svitu: Mladi ljudi, koje mi površno nazivamo poganima, hodočaste na mista vire i svetaca, bez obzira na politiku i narodnost.“ „Evo ti onda i treći bod, moj Jure!“, priznaje fra Gabro.

Jozo sjedi pred fra Jurom pa šuti. Fra Gabro, kao svjedok gradske šetnje, sjedne u čošak. „Moj Jozo, veliš, da se bojiš za Crkvu i za viru u svitu. Sigurno, dilom imaš pravo. Al sicaš se, što sam govorila o svetom Frani nedavno? Al nije samo naš sveti otac Frano čuja i slidija rič Božju – 'podigni sinko moju crkvicu!', neg je tu rič čulo u dvi tisuće godina stotine svetaca, malih i velikih, od prvi kršćanski mučenika preko Bernarda, Benedikta, don Bosca, sve do danas, do naše majke Tereze. Oni su uvijek bili manjina, jer većina nas trči za dobitkom, ali sveće Crkva nikad ne zaboravlja. Oni su zato sol zemlje. A misliš, da će itko nakon sto godina znat ko je Jakov Blažević ili neki drugi političar? Al se kardinala Stepinca neće nikad zaboravit, makar i ne dospija na oltar! Vira ne umire zbog ateizma ljudi, neg od straha prid njima!“

„Evala, fra Jure“, zaključuje Jozo zadovoljan, „dobija si okladu! Uzmi Pericu u fratre!“ Fra Jure se smije: „Jozo, poklanjam ti Pericu zasad, a dajem ti i bicikl! Kad malo odraste, pričat ćemo dalje o svećeničkoj školi!“ Ivo Hladek

In der Kirche darf der Reisepaß keine Rolle spielen

Ende September 1985 verlieh der Bischof von Rottenburg/Stuttgart Dr. Georg Moser die „Martinsmedaille“, die hohe Auszeichnung der Diözese, dem kroatischen Sozialbetreuer in Stuttgart Herrn **Mate Čutura**, der slowenischen Sozialarbeiterin in Stuttgart Frau **Dorotea Oblak** und dem deutschen katholischen Pfarrer in Waiblingen Herrn **Franz Klappeneker**. Mit der Verleihung der Medaille an Pfarrer Klappeneker wollte der Diözesan Bischof das Engagement des Pfarrers und seiner Gemeinde für ausländische Christen honorieren, auf die Situation der Ausländer in der Bundesrepublik aufmerksam machen und die Gemeinden ermuntern, mit den Ausländern eine Gemeinschaft zu bilden.

Pfarrer Franz Klappeneker

Während des gemeinsamen Gottesdienstes am 22. September 1985, anlässlich der Woche der Freundschaft der Nationen in Waiblingen, hielt der Pfarrer Klappeneker eine bemerkenswerte Ansprache die wir ungekürzt veröffentlichen:

„FREUNDSCHAFT DER NATIONEN“, so haben die Veranstalter über den heutigen Tag geschrieben. Auf den ersten Blick ein schönes Motto. Freundschaft, das was jedem gut tut, was jeder sucht, wovon er lebt.

Ich habe einen Freund, ich habe Freunde! Das klingt gut und zugleich sehr anspruchsvoll. Daß Freunde kostbar sind, weiß jeder! Kameraden habe ich viele, aber Freunde?

Auf einmal kommen mir Zweifel an diesem gut klingenden Titel. „Freundschaft der Nationen“. Ob das die besten Freunde sind, die so viel über ihre Freundschaft reden müssen? Ob man Freundschaft machen kann, wenn man sie plant und bespricht?

Freunde kennen einander, sie leben miteinander, sie vertrauen einander, sie wissen viel oder wenigstens manches voneinander.

Wie ist das in dieser „Freundschaft der Nationen“, den ausländischen Mitbürgern und den Einheimischen? Kennen wir einander, wenigstens ein bißchen? Leben wir miteinander – oder lebt jeder sein ganz eigenes Leben? Gehen wir uns nicht manchmal lieber aus dem Weg, weil wir so wenig miteinander anfangen können? Was wissen wir voneinander? Etwas oder fast nichts? Wollen wir etwas wissen?

„Freundschaft der Nationen“, sicher keine Wirklichkeit, aber eine Verpflichtung nicht nur für die, die in der öffentlichen Verantwortung stehen. Wie sollen wir sonst auf Dauer in Frieden miteinander leben können. Aber ist eine so geplante Freundschaft nicht eher ein Zweckbündnis, ja fast eine Zwangsfreundschaft?

Wenn wir hier miteinander Gottesdienst feiern, beten und singen, dann ist unser Hintergrund nicht die politische Notwendigkeit. Für uns ist Freundschaft mehr! Wer hätte mehr Gemeinschaft und gegenseitiges Achten und Verstehen vorzuleben, als die, die selber zu einer Kirche gehören. Menschen, die einen gemeinsamen Namen als Ziel und Angelpunkt ihres Lebens verkünden: Jesus Christus! Er vereinigte Juden und Heiden, für die Menschen zur Zeit des Paulus war das die Grenze überhaupt! Er kam und verkündete Frieden auch den Fernen und uns den Nahen. Seitdem stehen wir alle auf dem selben Kreis um ihn, seitdem sind wir alle gleich nah zu ihm. Ihr seid also nicht mehr Fremde ohne Bürgerrecht, sondern Mitbürger der Heiligen und Hausgenossen Gottes. Seitdem gibt es nicht mehr ein mehr oder weniger wert – nicht mehr ein bißchen unten und ein bißchen oben.

Solche Worte sprechen für sich. Fremde ohne Bürgerrecht darf es unter den Glaubenden nicht geben. Gott sei Dank, darf in der Kirche der Reisepaß keine Rolle spielen. Das wahr zu machen, bleibt uns Verpflichtung. Weil Jesus Christus Grenzen überwunden hat, sind sie ein- für allemal überwun-

den. Weil er allen Freund geworden ist, ist die Freundschaft untereinander schon wirklich geworden. Könnten wir uns einen tieferen Grund für unsere Beziehung und unser Zusammensein denken?

Schön klingen solche Worte – zu schön, um wahr zu sein – und die Wirklichkeit?

Wir sind es unserer Glaubwürdigkeit schuldig, noch mehr einander kennen zu lernen, noch mehr Interesse füreinander zu haben, noch mehr unserer resignierten Umgebung zu zeigen: Freundschaft ist nicht nur ein großes Wort oder ein Appell, sie ist möglich!

Eines wissen wir alle: Freundschaft lebt nicht unbedingt dort, wo so viel von ihr gesprochen wird – sondern dort, wo sie gelebt wird in kleinen Gesten, Zeichen und Begegnungen. Etwa dort, wo wir uns für den anderen interessieren, seinen Beruf, seine Heimat, seine Mentalität, seine Geschichte.

Dort, wo wir den anderen für Wert genug halten, daß wir ihn ansprechen, mit ihm leben, wo wir uns wehren und verwahren, wenn die pauschalen Wertungen fallen, die verurteilen statt aufrichten.

Ist es nur ein Traum oder könnte es Wirklichkeit werden, daß die anderen von den Christen sagen könnten: Seht, wie die miteinander leben? Dann hätte unsere Stadt und unsere Welt ein Hoffnungszeichen mehr, das sie so dringend braucht!

Ein Zeichen ist auch dieser Tag heute. Dafür bin ich froh! Wie das Zeichen morgen und übermorgen aussieht, liegt an uns allen. An Ihnen und an mir!

Postvertriebsstück

D 2384 E

Gebühr bezahlt:

Scholl + Klug Druckerei GmbH · 6082 Mörfelden-Walldorf